

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STRATEGII ROZWOJU GMINY KRYNKI NA LATA 2026-2035

Prognoza opracowana
przez mgr Martę Tomczak
pod kierownictwem
mgr Jerzego Gryczana

GMINA KRYNKI
POWIAT SOKÓLSKI
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE

SPIS TREŚCI

| | |
|---|-----------|
| 1. WSTĘP | 4 |
| 1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA DOKUMENTU..... | 4 |
| 1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY | 5 |
| 1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY..... | 6 |
| 2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 8 |
| 2.1. PROJEKT STRATEGII ROZWOJU GMINY KRYNKI NA LATA 2026-2035– ANALIZA ZAWARTOŚCI | 8 |
| 2.2. CELE STRATEGII..... | 8 |
| 2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI..... | 10 |
| 3. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA | 10 |
| 3.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE, PODZIAŁ ZAGOSPODAROWANIA POWIERZCHNI..... | 13 |
| 3.2. KLIMAT | 16 |
| 3.3. POWIERZCHNIA ZIEMI, KRAJOBRAZ, ZŁOŻA NATURALNE, GLEBY | 19 |
| 3.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE..... | 26 |
| 3.5. POWIETRZE | 34 |
| 3.6. KLIMAT AKUSTYCZNY | 39 |
| 3.7. DZIEDZICTWO KULTUROWE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE | 40 |
| 3.8. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, OBSZARY NATURA 2000..... | 40 |
| 3.9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 70 |
| 4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI ZAPISÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY KRYNKI NA LATA 2026-2035 | 71 |
| 4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM..... | 71 |
| 4.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 72 |
| 4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 72 |
| 5. ANALIZA I OCENA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA WRAZ Z PROGNOZĄ ZMIAN ŚRODOWISKA | 73 |
| 5.1. WPŁYW POSZCZEGÓLNYCH PROJEKTÓW NA OBSZARY CHRONIONE ORAZ NA KLIMAT..... | 79 |

| | |
|--|-----------|
| 6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 83 |
| 7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE | 85 |
| 8. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU | 87 |
| 9. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO | 88 |
| 10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM..... | 89 |
| 11. SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW | 92 |

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA DOKUMENTU

Podstawą prawną opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 (zwanej też dalej Prognozą) jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), zwana dalej Ustawą. W świetle zapisów artykułu 46 i 47 Ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty dokumentów strategicznych (m. in. polityk, strategii, planów, programów) mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. przenoszą do prawodawstwa polskiego postanowienia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- Dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli;
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej).

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem Prognozy jest wskazanie możliwych negatywnych skutków realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 i przedstawienie zaleceń dotyczących przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom.

Zakres Prognozy jest zgodny z wytycznymi zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.). Zgodnie z zapisami art. 51 Ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko powinna:

1. zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;

2. określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot

ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3. przedstawiać:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W ramach opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 posłużono się następującymi metodami:

- oceniono komplementarność Strategii w stosunku do dokumentów strategicznych wyższego szczebla (wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich), aby stwierdzić czy

poddawany prognozie dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju,

- w bezpośrednim badaniu prognozy Strategii oceniono wpływ proponowanych w opracowaniu działań na poszczególne komponenty środowiska naturalnego.

W niniejszym dokumencie dokonano analizy oddziaływań na środowisko w oparciu o dane literaturowe oraz ustalenia własne, które zestawiono z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

2. ANALIZA ZAWARTOŚCI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. PROJEKT STRATEGII ROZWOJU GMINY KRYNKI NA LATA 2026-2035– ANALIZA ZAWARTOŚCI

Strategia Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 składa się z trzech głównych części:

- wniosków z diagnozy strategicznej;
- określenia strategii rozwoju, w tym wizji i misji, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań strategicznych i oczekiwanych rezultatów ich realizacji;
- określenia modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 jest efektem prac zespołu zadaniowego. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, ale również syntezę świadomych wyborów oraz rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych, partnerów gospodarczych i społecznych, którzy mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych oraz w oparciu o nią budować własne plany strategiczne. Dzięki temu dokument ten jest również narzędziem kierowania i intensyfikowania współpracy z partnerami samorządowymi, prywatnymi i pozarządowymi w układzie zarówno lokalnym, jak i regionalnym.

2.2. CELE STRATEGII

W ramach Strategii sformułowana została wizja rozwoju gminy, która przedstawia się następująco:

Gmina Krynki jest przyjaznym miejscem, dbającym o środowisko i jego zasoby, otwartym na potrzeby uczestników życia społeczno-gospodarczego i ich inicjatyw, przy tym będąca terenem charakteryzującym się dobrej jakości usługami i infrastrukturą przystosowaną do potrzeb odbiorców

Misja rozwoju Gminy Krynki została natomiast zdefiniowana następująco:

Gmina wspierająca rozwój mieszkańców przy tym oferująca różnorodną ofertę spędzania czasu wolnego, rozwijająca się w oparciu o posiadane zasoby i zapewniająca dostęp do dobrej jakości infrastruktury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii

Określone zostały także następujące cele:

Cel strategiczny I. Zapewnienie nowoczesnej infrastruktury technicznej niezbędnej do dalszego rozwoju gminy

- Cel operacyjny I.1 Rozwój infrastruktury komunikacyjnej oraz poprawa dostępności i atrakcyjności transportu zbiorowego,
- Cel operacyjny I.2 Rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych,
- Cel operacyjny I.3 Poprawa warunków w zakresie gospodarki przestrzennej,
- Cel operacyjny I.4 Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Cel strategiczny II. Zwiększenie kreatywności i konkurencyjności mieszkańców, zmniejszenie skali występujących problemów społecznych

- Cel operacyjny II.1 Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu,
- Cel operacyjny II.2. Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności,
- Cel operacyjny II.3. Poprawa poziomu opieki zdrowotnej,
- Cel operacyjny II.4. Podniesienie jakości usług oraz poprawa dostępności opieki żłobkowej i edukacji przedszkolnej,
- Cel operacyjny II.5 Rozwój i poszerzenie funkcji obiektów dydaktycznych, kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych, stworzenie profesjonalnej oferty,
- Cel operacyjny II.6 Rozwijanie tożsamości i zwiększanie integracji społeczności lokalnej,
- Cel operacyjny II.7 Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego.

Cel strategiczny III. Rozwój infrastruktury wykorzystywanej na cele gospodarcze, zwiększenie przedsiębiorczości mieszkańców

- Cel operacyjny III.1 Rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw;
- Cel operacyjny III.2 Wsparcie rozwoju sektora usług rolno – spożywczych, handlu i rzemiosła;

- Cel operacyjny III.3 Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie.

Cel strategiczny IV. Zapewnienie środowiska naturalnego wysokiej jakości, ochrona wartości przyrodniczych i historycznych

- Cel operacyjny IV.1 Ochrona dziedzictwa przyrodniczego, racjonalna gospodarka zasobami oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców;
- Cel operacyjny IV.2 Renowacja i ochrona dziedzictwa historycznego i obiektów zabytkowych;
- Cel operacyjny IV.3 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Cel operacyjny IV.4 Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia.

2.3. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 jest ściśle powiązany z innymi dokumentami strategicznymi, jednakże nie stanowi on jedynie powielenia zamieszczonych tam celów i zadań. W toku opracowywania ocenianego dokumentu szczegółowo analizowano poszczególne dokumenty, jak również uwzględniano uwarunkowania lokalne tak, aby wyspecyfikować i wybrać do realizacji odpowiednie zadania, które powinny umożliwić osiągnięcie zakładanego celu w zadanym horyzoncie czasowym, jak również takie, na których realizację mają wpływ władze gminy. Poniżej przedstawiono dokumenty strategiczne, z którymi powiązana jest oceniana Strategia Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035:

- 1) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 przyjęta przez Radę Ministrów 17 września 2019 r.
- 2) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.
- 3) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.
- 4) Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.
- 5) Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (zaktualizowana Uchwałą nr 193 Rady Ministrów z dnia 17 października 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji "Strategii zrównoważonego

rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030", M.P. 2023 poz. 1214).

- 6) Polityka energetyczna Polski do 2040 r. zatwierdzona przez Radę Ministrów w dniu 2 lutego 2021 r.
- 7) Krajowy Plan na Rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r.
- 8) Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 przyjęty uchwałą Rady Ministrów w dniu 29 października 2014 r.
- 9) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły.
- 10) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna.
- 11) Krajowy Program Renaturyzacji Wód Powierzchniowych.
- 12) Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy.
- 13) Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 przyjęta uchwałą Nr XVIII/213/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 kwietnia 2020 r.
- 14) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXVII/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. w sprawie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego zmieniony uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2777, poz. 3270).
- 15) Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej przyjęty uchwałą nr XXXIV/414/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20.12.2013 r. Jego aktualizację przyjęto Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XIX/236/19 z dnia 8 czerwca 2020 r. Kolejnej zmiany dokonano uchwałą nr XLIV/611/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r. Kolejną zmianę przyjęto uchwałą Nr LIII/841/2023 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19.06.2023 r.
- 16) Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 r. przyjęty uchwałą Nr XXXVI/474/2021 z dnia 29 listopada 2021 r. przez Sejmik Województwa Podlaskiego.
- 17) Program Rozwoju Powiatu Sokólskiego na lata 2023 - 2030.
- 18) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krynki (uchwalone uchwałą Nr XII/173/02 Rady Gminy Krynki z dnia 27 czerwca 2002 r. W 2010 r. Uchwałą Nr XXXI/182/10 Rady Miejskiej w Krynkach przystąpiono do zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dot. wyodrębnionego terenu gminy obejmującego część obrębów geodezyjnych: Krynki – teren wiejski, Ostrów Południowy, Ozierskie i Jurowlany).

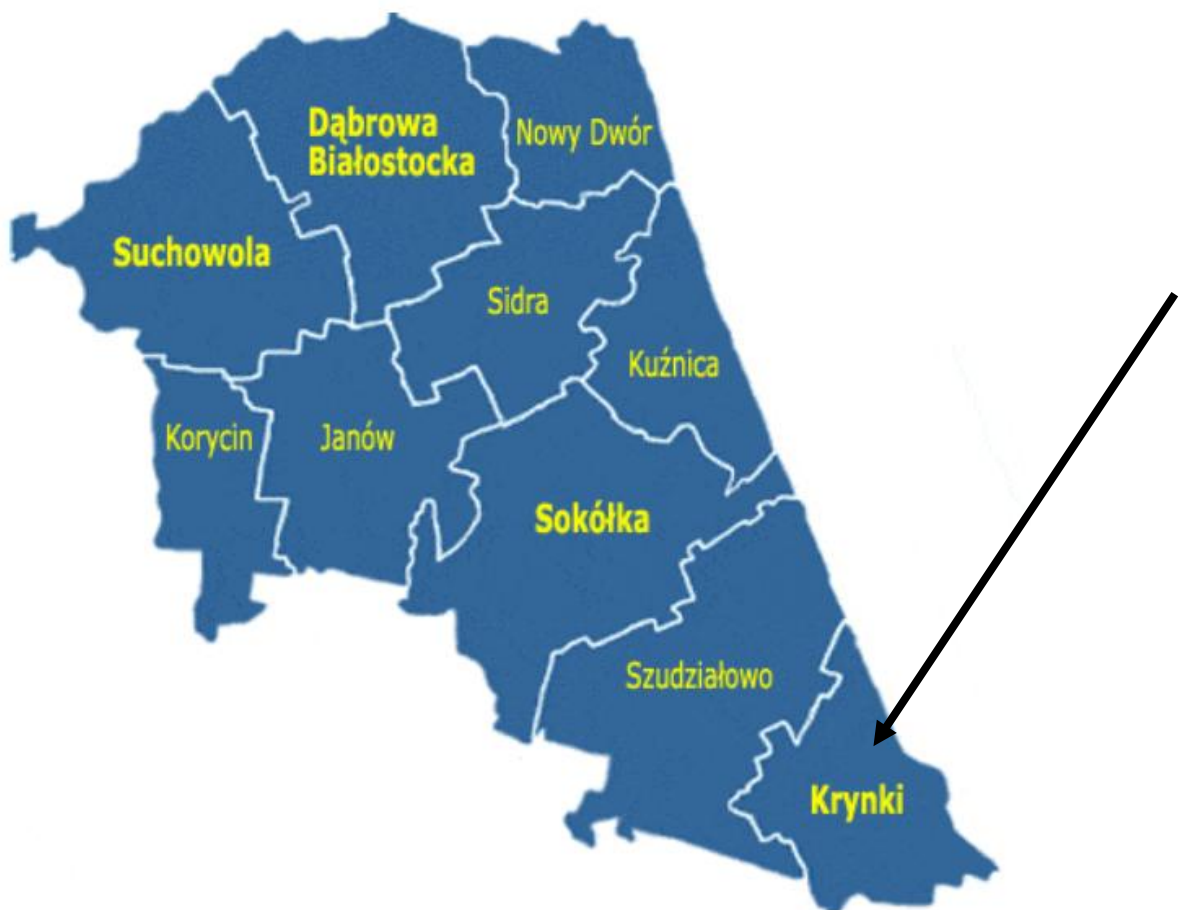
19) Uchwała Nr IV/19/2011 Rady Miejskiej w Krynkach z dnia 24 lutego 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Krynki (części gminy Krynki w granicach strefy nr III określonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krynki).

3. AKTUALNY STAN ŚRODOWISKA

3.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE, PODZIAŁ ZAGOSPODAROWANIA POWIERZCHNI

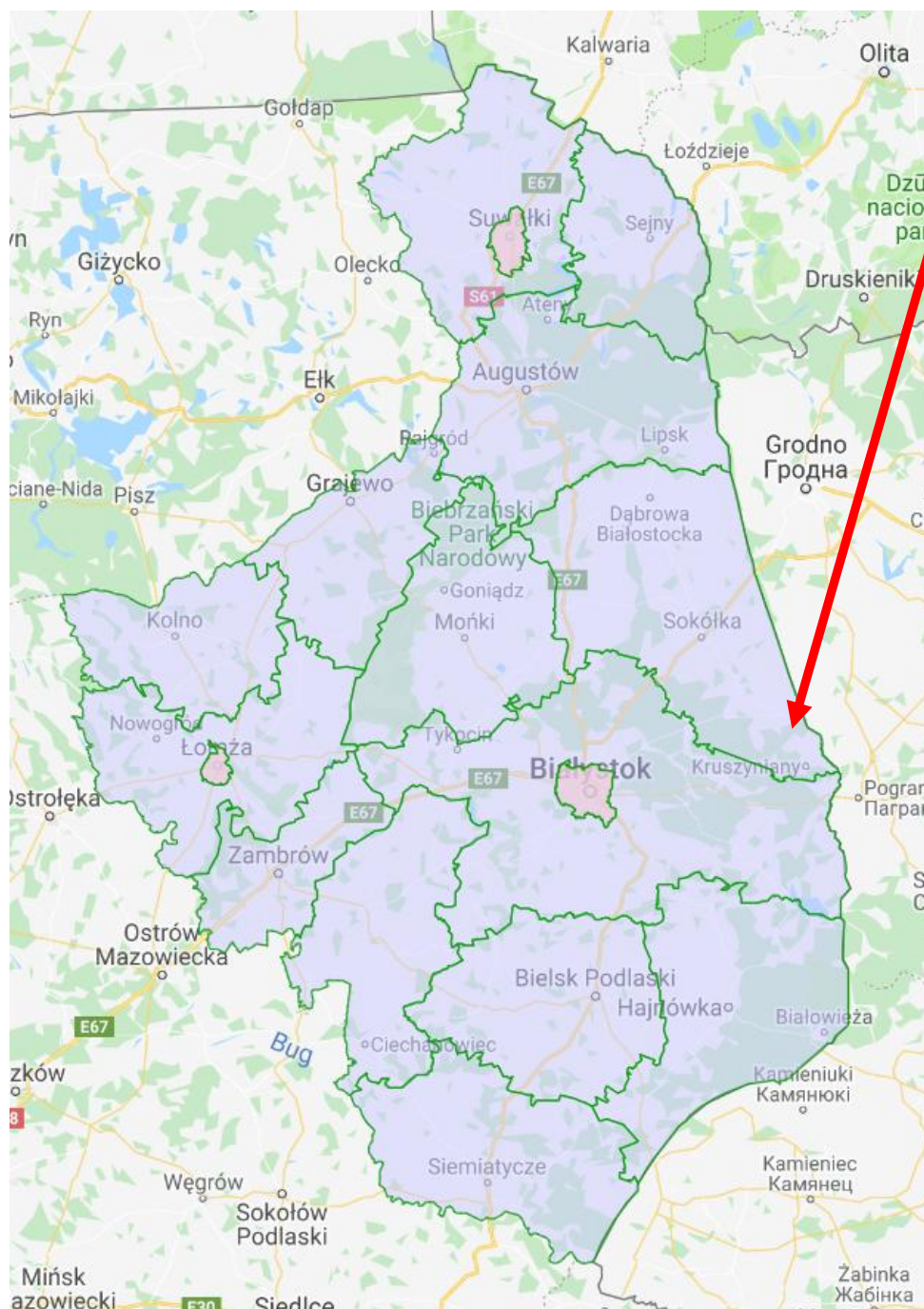
Gmina Krynki położona jest we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie sokólskim, nad rzeką Krynką – lewym dopływem Świsłoczy. Graniczy z dwiema jednostkami samorządu terytorialnego: Gminami Szudziałowo i Gródek, natomiast od strony wschodniej przylega do Granicy Państwa z Republiką Białorusi.

Rysunek 1. Położenie Gminy Krynki na tle powiatu sokólskiego



Źródło: Raport o stanie Gminy Krynki za 2023 rok

Rysunek 2. Lokalizacja w województwie podlaskim



Źródło: www.zpp.pl

Powierzchnia gminy w 2024 r., zgodnie z danymi GUS, wynosiła 166 km². Stanowiło to 8,08% powiatu sokólskiego i 0,82% województwa podlaskiego.

W tabeli poniżej przedstawiono powierzchnię obszarów ewidencyjnych (zgodnie z danymi gminy).

Tabela 1. Powierzchnia obrębów ewidencyjnych położonych na terenie gminy

| L.p. | Obręb | Powierzchnia obrębu |
|------|-----------------------|----------------------|
| 1 | Krynki 110 | 3,84 km ² |
| 2 | Krynki 010 | 23,6 km ² |
| 3 | Białogorce | 4.4 km ² |
| 4 | Chłodne Włóki | 1.5 km ² |
| 5 | Ciumicze | 7,4 km ² |
| 6 | Górany | 7 km ² |
| 7 | Górka | 2.2 km ² |
| 8 | Jurowlany | 8.1 km ² |
| 9 | Kruszyniany | 24.3 km ² |
| 10 | Kundzicze | 5 km ² |
| 11 | Leszczany | 5.5 km ² |
| 12 | Łapicze | 7.2 km ² |
| 13 | Łosiniany | 6.8 km ² |
| 14 | Nietupa | 6.1 km ² |
| 15 | Nietupa-Kolonia | 1.8 km ² |
| 16 | Nowa Grzybowszczyzna | 2.3 km ² |
| 17 | Nowa Świdziałówka | 7 km ² |
| 18 | Ostrów Południowy | 8.3 km ² |
| 19 | Ozierany Małe | 4.1 km ² |
| 20 | Ozierany Wielkie | 4.6 km ² |
| 21 | Ozierskie | 3.8 km ² |
| 22 | Plebanowo | 4.3 km ² |
| 23 | Rudaki | 3.8 km ² |
| 24 | Sanniki | 6.4 km ² |
| 25 | Stara Grzybowszczyzna | 3.5 km ² |
| 26 | Szaciły | 3.5 km ² |

Źródło: dane Gminy Krynki, stan na dzień 31.12.2024 r.

W tabeli 2 zaprezentowano liczbę mieszkańców poszczególnych miejscowości położonych na terenie gminy (zgodnie z danymi gminy). Na terenie omawianej jednostki samorządu terytorialnego najwięcej mieszkańców zamieszkuje Miasto Krynki. Nie wszystkie miejscowości są zamieszkałe. Zgodnie z „Raportem o stanie Gminy Krynki za 2024 rok” na terenie gminy położonych jest łącznie 40 miejscowości (21 sołectw).

Tabela 2. Mieszkańcy miejscowości na pobyt stały

| L.p. | Miejscowość | Liczba mieszkańców |
|------|-------------|--------------------|
| 1 | Krynki | 2151 |
| 2 | Białogorce | 6 |

| L.p. | Miejscowość | Liczba mieszkańców |
|------|-----------------------|--------------------|
| 3 | Borsukowizna | 7 |
| 4 | Chłodne Włóki | 3 |
| 5 | Ciumicze | 17 |
| 6 | Górany | 37 |
| 7 | Górka | 97 |
| 8 | Jurowlany | 33 |
| 9 | Kłyszawka | 1 |
| 10 | Kruszyniany | 61 |
| 11 | Kundzicze | 66 |
| 12 | Leszczany | 17 |
| 13 | Łapicze | 40 |
| 14 | Łosiniany | 3 |
| 15 | Nietupa | 17 |
| 16 | Nietupa-Kolonia | 10 |
| 17 | Nowa Grzybowszczyzna | 7 |
| 18 | Nowa Świdziałówka | 8 |
| 19 | Ostrów Południowy | 39 |
| 20 | Ozierany Małe | 9 |
| 21 | Ozierany Wielkie | 14 |
| 22 | Ozierskie | 2 |
| 23 | Planta | 1 |
| 24 | Plebanowo | 31 |
| 25 | Podlipki | 8 |
| 26 | Rachowik | 3 |
| 27 | Rudaki | 9 |
| 28 | Sanniki | 6 |
| 29 | Stara Grzybowszczyzna | 1 |
| 30 | Szaciły | 18 |
| 31 | Trejgle | 4 |
| 32 | Żylicze | 2 |

Źródło: dane Gminy Krynki, stan na dzień 31.12.2024 r.

3.2. KLIMAT

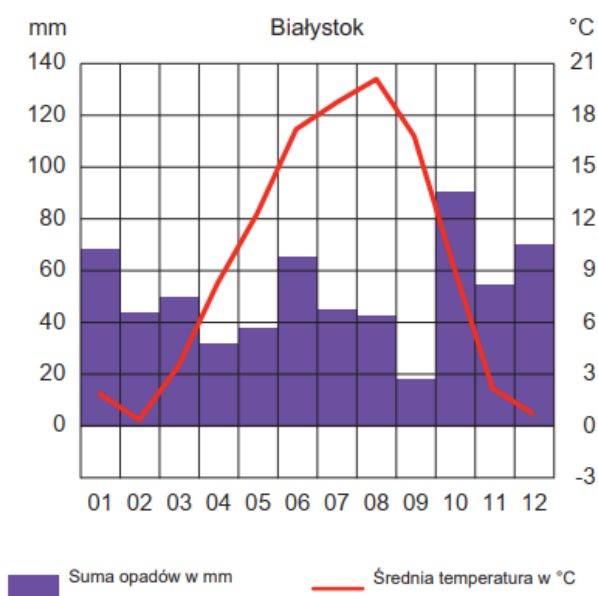
Zgodnie z danymi zawartymi w „Roczniku Statystycznym Województwa Podlaskiego 2024” amplituda średnich miesięcznych temperatur dla okresu 1971 – 2023 wyniosła 70,9°C (na Stacji w Białymstoku). Średnia roczna temperatura powietrza w 2023 r. wynosiła 9,3°C.

Tabela 3. Temperatury powietrza w stacji meteorologicznej w Białymstoku

| Stacja meteorologiczna | Temperatury w °C | | | | | | |
|------------------------|------------------|-----------|-----------|------|----------|-----------|--------------------------------|
| | średnie | | | 2023 | skrajne | | amplitudy temperatur skrajnych |
| | 1971-2000 | 1991-2020 | 2011-2020 | | maksimum | minimum | |
| | | | | | | 1971-2023 | |
| Białystok | 6,9 | 7,7 | 8,2 | 9,3 | 35,5 | -35,4 | 70,9 |

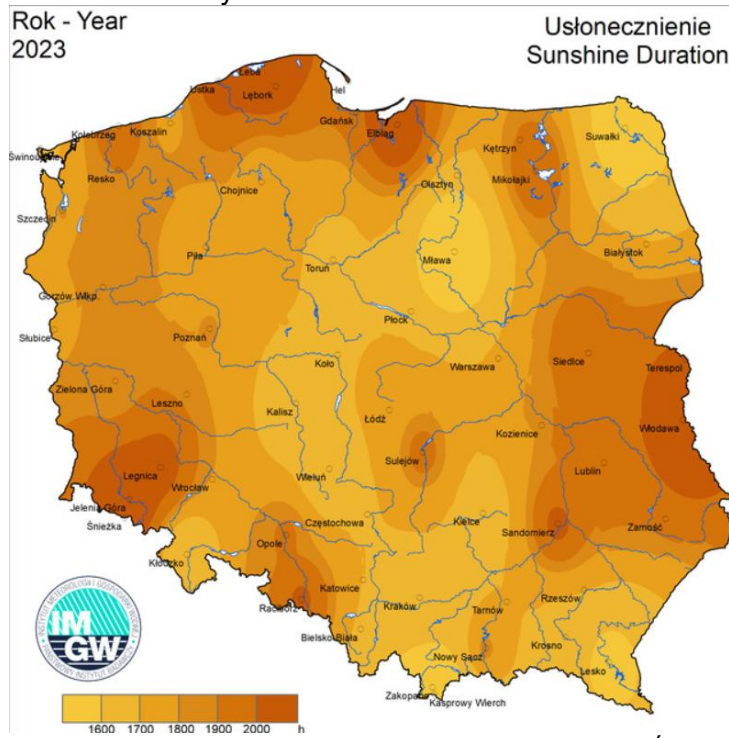
Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2024

Wykres 1. Temperatury powietrza i opady atmosferyczne w stacji meteorologicznej w Białymstoku w 2023 r.



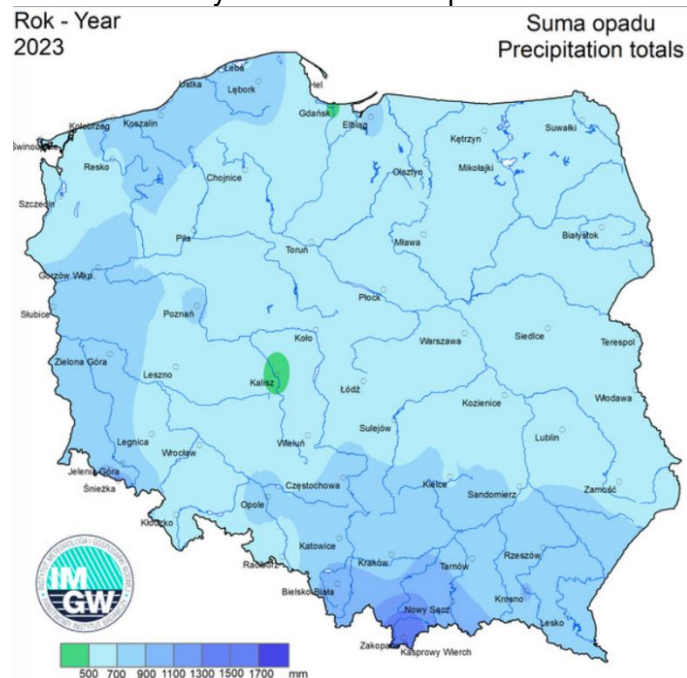
Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2024

Rysunek 3. Usłonecznienie



Źródło: <https://klimat.imgw.pl/pl>

Rysunek 4. Suma opadu



Źródło: <https://klimat.imgw.pl/pl>

W stacji meteorologicznej w Białymstoku w 2023 r. usłonecznienie w godzinach wyniosło 1877. Dominującą postacią fizyczną zasilania atmosferycznego w regionie są opady deszczu. W 2023 r. roczna suma opadów wyniosła 620 mm.

Średnia roczna prędkość wiatru w 2023 r. w omawianej stacji meteorologicznej osiągała wartość do 2,2 m/s.

Powyższe dane mają swoje przełożenie na sytuację w Gminie Krynki i można uznać, że reprezentują warunki meteorologiczne na niej występujące.

Tabela 4. Opady atmosferyczne, prędkość wiatru, usłonecznienie i zachmurzenie w stacji meteorologicznej w Białymstoku

| Stacja meteorol. | Roczne sumy opadów w mm | | | | Średnia prędkość wiatru w m/s | Usłonecznienie w h |
|------------------|-------------------------|-----------|-----------|------|-------------------------------|--------------------|
| | średnie | | | | | |
| | 1971-2000 | 1991-2020 | 2011-2020 | 2023 | 2023 | |
| Białystok | 577 | 610 | 645 | 620 | 2,2 | 1877 |

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Podlaskiego 2024

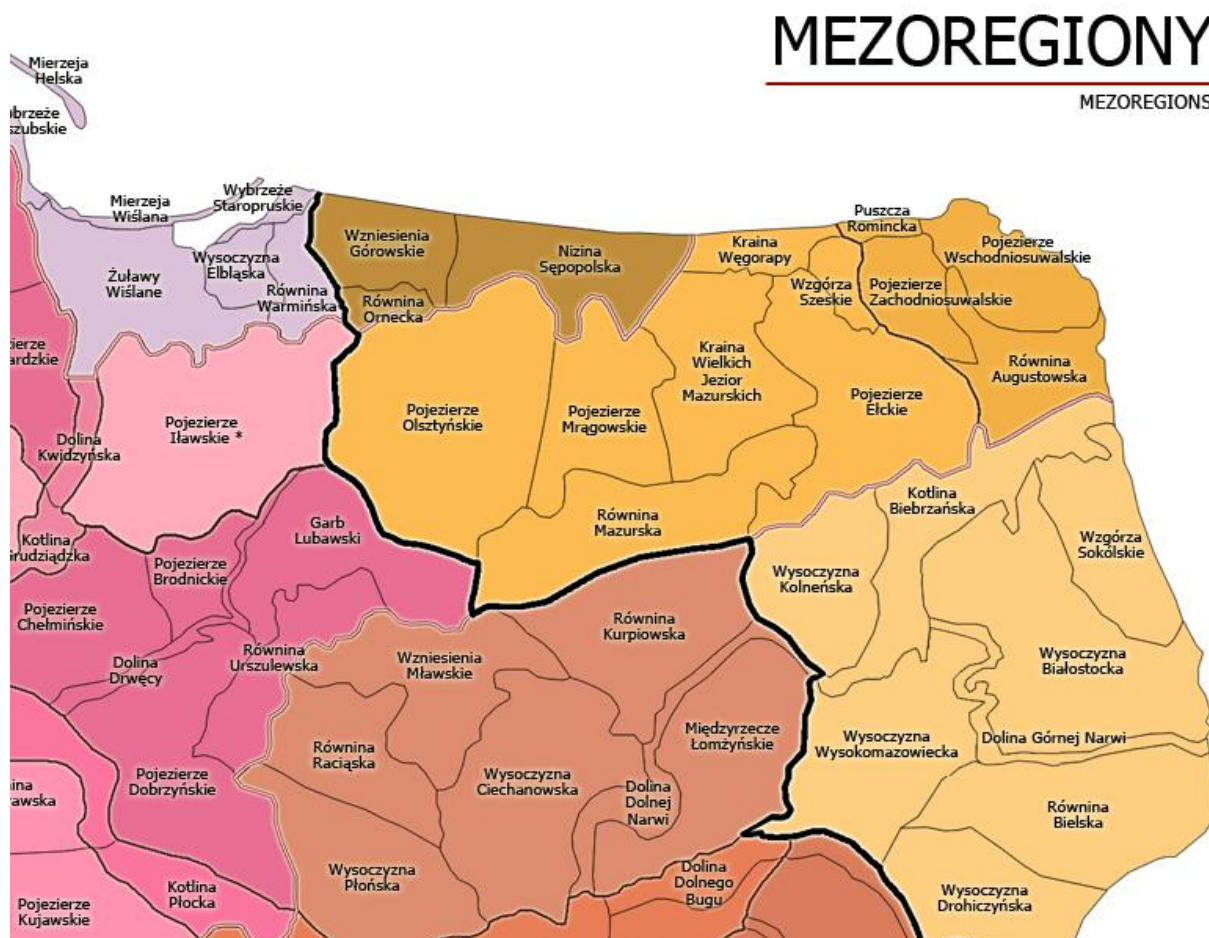
3.3. POWIERZCHNIA ZIEMI, KRAJOBRAZ, ZŁOŻA NATURALNE, GLEBY

Powierzchnia ziemi, krajobraz

Pod względem fizyczno – geograficznym obszar Gminy Krynki położony jest w obrębie:

- mezoregionów: Wzgórza Sokólskie i Wysoczyzna Białostocka;
- makroregionu: Nizina Północnopodlaska;
- podprowincji: Wysoczyzny Podlasko-Białoruskie;
- prowincji: Niż Wschodniobałtycko-Białoruski;
- megaregionu: Niż Wschodnioeuropejski.

Rysunek 5. Położenie Gminy Krynki na tle regionów fizycznogeograficznych



Źródło: Kondracki J., „Geografia regionalna Polski”, PWN, 2002 r.

Obszar gminy położony jest w obrębie dwóch mezoregionów Wysoczyzny Białostockiej i Wzgórz Sokólskich położonych w obrębie Niziny Podlaskiej. Obszar ten charakteryzuje się dużym urozmaiceniem form rzeźby terenu. Jest on pagórkowaty, miejscami znacznie zróżnicowany hipsometrycznie, od 120 m n.p.m. w dolinie rzeki Nietupa do 197 m n.p.m. w pobliżu Krynek. Występujące tu formy rzeźby powstawały w czasie stadiału północnopodlaskiego. Wśród stosunkowo płaskich i nieco falistych powierzchni gliny zwałowej występujących od Nietupy po Ostrów Południowy. Od Łosinian po dolinę Nietupy występują wzgórza i pasma moren czołowych recesyjnych oraz kemów.

Gmina Krynki leży na platformie wschodnioeuropejskiej w obrębie wyniesienia mazursko-suwalskiego. Wyniesienie mazursko-suwalskie zbudowane jest ze skał archaicznych i proerozoicznych, reprezentowanych przez różnego typu granitoidy. Strop skał prekambryjskich nawiercony został w okolicy Kruszynian na głębokości ok. 3 m n.p.m. Wyżej występują osady jury środkowej i górnej o miąższości ok. 1 m oraz kredy odejmujące piętra od albu do mastrychtu i trzeciorzędu. Powierzchnia czwartorzędowa wykazuje ogólne nachylenie

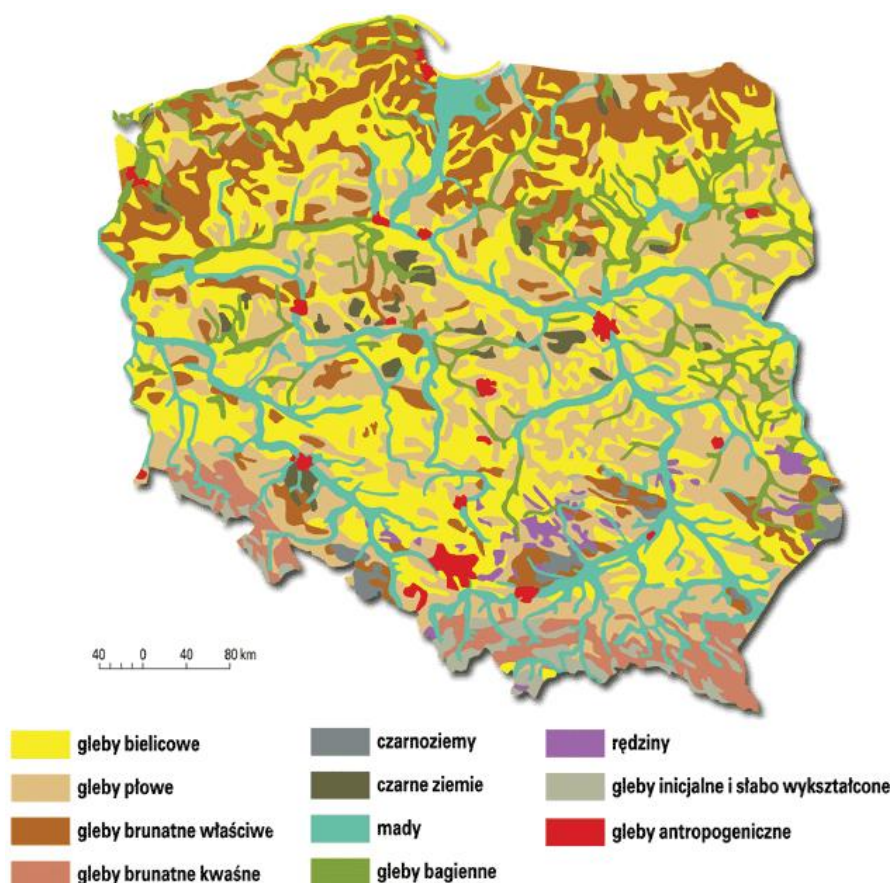
z południa ku północy. Na całym niemal obszarze gminy występują osady rzeczne i jeziorne interstadiału oddzielającego stadiał maksymalny od mazowiecko-podlaskiego. Osady te rozpoczynają się mułkami około 3 m. miąższości. Wyżej leżą piaski drobno- i średnioziarniste z drobnym żwirem o miąższości do 35 m. Osady wodnolodowcowe rozpoczynające profil stadiału mazowiecko-podlaskiego reprezentowane są przez piaski ze żwirem – dolne. Występują one rozległymi płacami na utworach interstadialnych i miejscami na glinie zwałowej stadiału maksymalnego. Miąższość ich w tym rejonie dochodzi do metra. Osady wodnolodowcowe w zachodniej części gminy pokrywa glina zwałowa stadiału mazowiecko-podlaskiego. Jest to glina szarobrązowa, piaszczysta, lokalnie ilasta. Miąższość jej wynosi tutaj 36 m.

Wyżej na powierzchni terenu w zachodniej i wschodniej części gminy występuje glina zwałowa stadiału północno mazowieckiego, osiągająca niewielkie miąższości kilku metrów. Na powierzchni też, między Krynkami a Kruszynianami występują piaski ze żwirem i głazami budujące wzgórza moren czołowych oraz kemów. Kemy licznie występują na północ i południowy wschód od Krynek. Holocen reprezentowany jest przez piaski i mady rzeczne występujące powszechnie w dolinach Nietupy i Świsłoczy oraz namuły wypełniające rozległe zagłębienie bezodpływowe na zachód od Kruszynian.

Gleby

Na terenie Gminy Krynki nie ma gleb klasy I i II. Większość gruntów ornych zaliczanych jest do klasy bonitacyjnej IV i V. Na ogólną powierzchnię gruntów ornych w gminie składają się gleby klasy III – 920 ha, gleby klasy IV – 1 941 ha, gleby klasy V – 1 284 ha i gleby klasy VI – 539 ha. Ogólna powierzchnia użytków rolnych w gminie wynosi 6 483 ha. Obszary gleb o najwyższych walorach przyrodniczych i najwyższej wartości produkcyjnej, zaliczane w przewadze do IIIb klasy bonitacyjnej użytków ornych występują głównie w północnej części gminy. Zwarte kompleksy tych gleb występują na zachód i na północ od wsi Krynki. Obszary gleb o dużych walorach przyrodniczych i średniej wartości produkcyjnej, zaliczone do IVa i IVb klasy bonitacyjnej użytków ornych. Są to gleby zajmujące znaczne powierzchnie, a ich przestrzenne rozmieszczenie jest zgodne z występowaniem gleb o najwyższej wartości. Obszar gleb o małych walorach przyrodniczych i niskiej wartości produkcyjnej, zaliczony w przewadze do V i VI klasy bonitacyjnej użytków ornych, występuje głównie w środkowej i południowej części gminy.

Rysunek 6. Gleby w Polsce



Źródło: <http://www.geomatura.pl/>

Jakość gleb

W latach 2011 – 2014 badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas i magnez przeprowadziła Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Białymstoku. Przebadano 1 320 próbek glebowych pobranych z użytków rolnych na terenie powiatu sokólskiego. Jednym z podstawowych wskaźników oceny jest odczyn gleb. Zależy on od rodzaju skały macierzystej, składu granulometrycznego gleby, warunków przyrodniczych oraz zabiegów agrotechnicznych. Na terenie powiatu występuje 39% gleb kwaśnych, 29% - lekko kwaśnych i 21% - bardzo kwaśnych. Odczyn środowiska glebowego wpływa w znacznym stopniu na życie roślin, mikroorganizmów i fauny glebowej. Decyduje tym samym o aktywności biologicznej gleby. Częściej spotykane kwaśne odczyny gleb, powodują obniżanie plonowania roślin, jak również ułatwiają przyswajanie przez rośliny metali ciężkich. Z odczynem gleb ściśle związana jest potrzeba ich wapnowania. Wapnowanie poprawiające właściwości fizyczne, chemiczne i biologiczne gleb, jest zabiegiem agrotechnicznym, który powinien być stosowany na tych terenach, w których procentowy udział gleb wymagających wapnowania w przedziale koniecznym i potrzebnym przekroczył

30%. Na terenie powiatu sokólskiego dla 25% przebadanych gleb nie dostrzeżono potrzeby wapnowania.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany w 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura monitoringu przypadła na lata 2020 – 2022 i była realizowana przez Eurofins OBiKŚ Polska Sp. z o.o., na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na terenie województwa podlaskiego przeprowadzono badanie w 6 punktach, dwa z nich zlokalizowane zostały na obszarze powiatu białostockiego, czyli w powiecie sąsiadującym z powiatem sokólskim. Najbliżej terenu Gminy Krynki zlokalizowany był punkt w miejscowości Sobolewo (Gmina Supraśl). Wyniki badań w tym punkcie wyglądały następująco:

- Kompleks: 7 (żytni bardzo słaby (żytnio-lubinowy)); Typ: Ar (gleby rdzawe); Klasa bonitacyjna: VI,
- Gatunek gleby wg: BN-78/9180-11: pgl (piasek gliniasty lekki), PTG 2008: pg (piasek gliniasty),
- Wyniki pomiarów za 2020 r.:
 - Próchnica – 2,1%,
 - Węgiel organiczny - 1,22%,
 - Azot ogólny – 0,08%,
 - Radioaktywność – 340 Bq*kg⁻¹,
 - Zasolenie - 10 mg KCl*100g⁻¹,
 - Sód - 0,003%.

W 2020 r. średnia zawartość próchnicy ogółem w Polsce wyniosła 2,90%. Tym samym w omawianym punkcie wartość ta była poniżej średniej. Na terenie województwa podlaskiego występował jeden z największych odsetek udziału profili o niskiej zawartości w próchnicy. Próchnica glebowa jest mieszaniną substancji o skomplikowanej budowie i zróżnicowanych właściwościach, zależnych od stopnia humifikacji. Powstaje w wyniku biochemicznych przemian produktów biologicznego rozkładu związków organicznych, wchodzących w skład roślin i organizmów glebowych. Ubytek próchnicy jest ważnym wskaźnikiem pogorszenia warunków siedliskowych oraz żyzności gleb.

W warunkach Polski do oceny zasobności gleb w próchnicę najczęściej stosowane są następujące przedziały zawartości:

- <1% - niska;
- 1-2% - średnia;
- 2-3,5% - wysoka;

– >3,5% - bardzo wysoka.

W analizowanym punkcie odnotowano więc wysoką zawartość próchnicy. Bliskość punktu do terenu Gminy Krynki daje nadzieję, że również na terenie omawianej jednostki samorządu terytorialnego zawartość próchnicy znajduje się na wysokim poziomie.

Radioaktywność pozostawała na poziomie typowym dla nieskażonych gleb rolniczych. Nie zaobserwowano również istotnego wzrostu radioaktywności w porównaniu z poprzednimi okresami pomiarowymi.

Nadmierna koncentracja soli powoduje zmniejszenie dostępności wody dla roślin, zniekształcenie równowagi jonowej w glebach oraz zwiększenie zawartości soli w roślinach i obniżenie ich wartości użytkowej. Do oceny zasolenia gleb stosuje się parametr przewodności elektrolitycznej właściwej, który wyraża się również jako równoważną zawartość chlorku potasu. Przeciętne wartości przewodności elektrolitycznej nie zmieniły się w kolejnych okresach badań monitoringowych i pozostawały na niskim, nieszkodliwym dla roślin i jakości gleb poziomie.

Jako przedział optymalny dla procesów biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych przyjmuje się wartości pH od 5,5 do 7,2 mierzone w 1M KCl. Zgodnie z informacjami z szóstej tury monitoringu w omawianym punkcie:

- odczyn „pH” w zawiesinie H₂O wynosił 5,5,
 - odczyn „pH” w zawiesinie KCl wynosił 4,6,
- a więc znajduje się poniżej optymalnego przedziału.

Co prawda punkt ten nie obejmuje bezpośrednio obszaru Gminy Krynki, jednak należy stwierdzić, że jakość gleb na analizowanym terenie jest zbliżona do tej występującej w punkcie pomiarowym.

Zgodnie ze „Stanem Środowiska w Polsce. Raport 2022” w latach 2010 – 2021 odnotowano spadek łącznej powierzchni zajętej przez grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe o 1,8%, na rzecz m.in. powierzchni zajętej przez grunty zabudowane i zurbanizowane (0,72%), jak również przez lasy (0,53%). Poziom zanieczyszczenia gleb użytkowanych rolniczo metalami ciężkimi i związkami z grupy WWA jest niski. Zakwaszenie stanowi główny problem dla żyzności gleb ornych. W Polsce obserwuje się wysoki udział gleb o odczynie kwaśnym. Z kolei średni poziom zawartości próchnicy w glebach ornych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Wspomniana w dokumencie Strategia „od pola do stołu” na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego (COM(2020) 381) w zakresie gleb

wyznacza dla UE na 2030 r. konkretne cele zmniejszenia o połowę wykorzystania pestycydów i nawozów, a także zwiększenia ilości gruntów pod rolnictwo ekologiczne.

Zgodnie z dokumentem „Ochrona środowiska 2024” odczyn gleby w województwie podlaskim w latach 2020 – 2023 w 25% był bardzo kwaśny, 32% kwaśny, 26% lekko kwaśny, 13% obojętny i 4% zasadowy.

Biorąc pod uwagę powyższe dane i uznając je za adekwatne do sytuacji na terenie gminy uznać należy, że panują tu średnie warunki do uprawiania ziemi. Występują tu gleby kwaśne, a odczyn „pH” w zawiesinie KCl znajduje się poniżej optymalnego poziomu. Pozytywnym aspektem jest występowanie gleb IIIb klasy bonitacyjnej użytków ornyczych w północnej części gminy.

Złóża zasobów geologicznych

Zgodnie z „Bilansem zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2023 r.” na terenie gminy występują złoża piasku i żwiru. Zestawienie posiadanych złóż zaprezentowano w tabeli 5.

Tabela 5. Złóża zasobów geologicznych

| Lp. | Nazwa złoża | Stan zagospodarowania złoża | Zasoby geologiczne bilansowe | Zasoby przemysłowe | Wydobycie |
|--------------------------------------|-------------------|-----------------------------|------------------------------|--------------------|-----------|
| Złóża piasku i żwiru – tys. t | | | | | |
| 1 | Leszczany* | T | 56 | - | - |
| 2 | Ozierany Wielkie* | R | 211 | - | - |

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31.12.2023 r.

Objaśnienia do tabeli:

*złoża zawierające piasek ze żwirem

Z - złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane

R – złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

E - złożo eksploatowane

Na terenie gminy występują surowce mineralne jest ich jednak niewiele. Konieczne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę dostępnych zasobów – zadbania o nie i efektywne ich wykorzystywanie (w razie takiej potrzeby) tak by pozostały one dla przyszłych pokoleń.

3.4. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Jednym z najważniejszych czynników mających wpływ na ogólny stan środowiska przyrodniczego na danym terenie ma jakość i wielkość zasobów wodnych.

Wody powierzchniowe – charakterystyka

Przez Gminę Krynki przepływają rzeki:

- Krynka - 4,5 km, lewobrzeżny dopływ Świsłoczy (Białoruś), powierzchnia zlewni 16,5 km².
- Nietupa – 20 km,
- Świsłocz – graniczna rzeka Polska – Białoruś, długość na obszarze gminy – 8 km.

Na terenie gminy położone są oczka wodne oraz zbiorniki retencyjne.

W tabeli 6. zaprezentowano Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) związane z obszarem gminy oraz postawione dla nich cele środowiskowe.

Tabela 6. Jednolite części wód powierzchniowych związane z terenem gminy

| Kod JCWP | Nazwa JCWP | Dorzecze | Cel środowiskowy | |
|------------------|--|------------------------|--|---|
| | | | Stan/potencjał ekologiczny | Stan chemiczny |
| RW20001626169 | Supraśl od Dziarniakówki do ujścia | obszar dorzecza Wisły | dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych | stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry |
| RW80001062691 | Nietupa do granicy państwa | obszar dorzecza Niemna | dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych | dobry stan chemiczny |
| RW80001162591 | Świsłocz do Nietupy wzdłuż granicy państwa | obszar dorzecza Niemna | dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych | dobry stan chemiczny |
| RW80001062729 | Krynka do granicy państwa | obszar dorzecza Niemna | umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D | stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),benzo(g,h,i)perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry |
| RW80001062743 | Usnarka do granicy państwa | obszar dorzecza Niemna | dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D | dobry stan chemiczny |
| RW20001026161819 | Słoja do Starzynki | obszar dorzecza Wisły | dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych | stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry |

Źródło: apgw.gov.pl

Jakość wód powierzchniowych

Klasyfikacja i badania jakości wód powierzchniowych przeprowadzana jest dla wydzielonych jednolitych części wód powierzchniowych. Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) jest podstawową jednostką gospodarki wodnej (łącznie z ochroną środowiska) w myśl Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 960 z późn. zm.), zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną. Jednolita część wód jest pojęciem obejmującym zarówno zbiorniki wód stojących, jak i cieków, a także przybrzeżne fragmenty wód morskich i wody podziemne. Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak:

- jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny,
- sztuczny zbiornik wodny,
- struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części,
- morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

Stan ekologiczny jednolitych części wód (JCW) powierzchniowych klasyfikuje się na podstawie wyników klasyfikacji elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych, w tym grupa substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, i hydromorfologicznych. Elementy te klasyfikuje się na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne poszczególnych wskaźników jakości wód z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych.

Stan ekologiczny jest definiowany dla wód naturalnych jako:

- bardzo dobry – dla wód o niezmiennych warunkach przyrodniczych lub zmienionych tylko w bardzo niewielkim stopniu,
- dobry – gdy zmiany warunków przyrodniczych w porównaniu do warunków niezakłóconych działalnością człowieka są niewielkie,
- umiarkowany – obejmujący wody przekształcone w średnim stopniu,
- słaby – wody o znacznie zmienionych warunkach przyrodniczych (biologicznych, fizykochemicznych, morfologicznych), gdzie gatunki roślin i zwierząt znacznie różnią się od tych, które zwykle towarzyszą danemu typowi jednolitej części wód,
- zły – wody o poważnie zmienionych warunkach przyrodniczych, w których nie występują typowe dla danego rodzaju wód gatunki.

Potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych sztucznych i silnie zmienionych klasyfikuje się na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby oraz zły.

Stan chemiczny klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód (substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń). Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej stanu dobrego.

Stan wód – w zależności od stanu / potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego stan wód naturalnych, sztucznych i silnie zmienionych może być: dobry lub zły. Stan wód ocenia się jako dobry, jeśli stan ekologiczny / potencjał ekologiczny osiąga stan dobry lub powyżej dobrego i stan chemiczny wód także jest na poziomie dobrym.

W ostatnich latach umiejscawiano punkty badawcze wód powierzchniowych związanych z terenem Gminy Krynki. W tabelach znajdujących się na kolejnych stronach przedstawiono cele środowiskowe oraz wyniki badań z lat 2016 – 2021 oraz z roku 2022 i roku 2023.

Tabela 7. Stan rzek (2016 – 2021), cz. 1

| Nazwa jcwp | Klasa elementów biologicznych | | | Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) | | | Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) | | |
|---|-------------------------------|-----------------------|-------|---|-----------------------|-------|---|-----------------------|-------|
| | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | Klasa | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | Klasa | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | Klasa |
| Nietupa do granicy państwa | 2019 | 2019 | 2 | 2019 | 2019 | 2 | 2019 | 2019 | 2 |
| Świsłocz od Istoczanki wzdłuż granicy państwa | 2016 | 2019 | 3 | 2016 | 2021 | 2 | 2016 | 2021 | 2 |
| Krynka | 2016 | 2019 | 5 | 2016 | 2021 | >2 | 2016 | 2021 | 2 |
| Usnarka do granicy państwa | 2017 | 2020 | 2 | 2020 | 2021 | >2 | 2020 | 2021 | 2 |
| Słoja od źródeł do Starzynki, ze Starzynką | 2016 | 2019 | 2 | 2016 | 2019 | 1 | 2016 | 2019 | 2 |

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu, wody.gios.gov.pl

Tabela 8. Stan rzek (2016 – 2021), cz. 2

| Nazwa jcwp | Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego | | | | Klasyfikacja stanu chemicznego | | | Ocena stanu jcwp | | |
|---|---|-----------------------|-------|------------------------------|--------------------------------|-----------------------|--------------------------------|------------------------|-----------------------|--------------|
| | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | Klasa | Stan/ potencjał ekologiczny | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | Stan chemiczny | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | Ocena |
| Nietupa do granicy państwa | 2019 | 2019 | 2 | dobry stan ekologiczny | 2019 | 2021 | stan chemiczny poniżej dobrego | 2019 | 2021 | zły stan wód |
| Świsłocz od Istoczanki wzdłuż granicy państwa | 2016 | 2021 | 3 | umiarkowany stan ekologiczny | 2016 | 2021 | stan chemiczny poniżej dobrego | 2016 | 2021 | zły stan wód |
| Krynka | 2016 | 2021 | 5 | zły stan ekologiczny | 2016 | 2021 | stan chemiczny dobry | 2016 | 2021 | zły stan wód |

| Nazwa jcwp | Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego | | | | Klasyfikacja stanu chemicznego | | | Ocena stanu jcwp | | |
|--|---|-----------------------|-------|------------------------------|--------------------------------|-----------------------|----------------------|------------------------|-----------------------|----------------|
| | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | Klasa | Stan/potencjał ekologiczny | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | Stan chemiczny | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | Ocena |
| Usnarka do granicy państwa | 2017 | 2021 | 3 | umiarkowany stan ekologiczny | 2020 | 2020 | stan chemiczny dobry | 2017 | 2021 | zły stan wód |
| Słoja od źródeł do Starzynki, ze Starzynką | 2016 | 2019 | 2 | dobry stan ekologiczny | 2016 | 2021 | stan chemiczny dobry | 2016 | 2021 | dobry stan wód |

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu, wody.gios.gov.pl

Tabela 9. Stan rzek, 2022 r.

| Nazwa jcwp | Klasa elementów biologicznych | | | | Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) | | | | Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) | | | |
|--|-------------------------------|-----------------------|----------|-------|---|-----------------------|----------|-------|---|-----------------------|----------|-------|
| | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | PoM | Klasa | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | PoM | Klasa | Rok najstarsz. badań | Rok najnowszych badań | PoM | Klasa |
| Supraśl od Dzierniakówki do ujścia | 2022 | 2022 | 0,502947 | 2 | 2022 | 2022 | 0,470738 | 2 | 2022 | 2022 | 0,316242 | 2 |
| Świsłocz do Nietupy wzdłuż granicy państwa | 2022 | 2022 | 0,433414 | 3 | 2022 | 2022 | 0,688498 | 2 | 2022 | 2022 | 0,316242 | 2 |
| Krynka do granicy państwa | 2022 | 2022 | 0,458897 | 3 | 2022 | 2022 | 0,397649 | >2 | 2022 | 2022 | 0,115980 | 2 |
| Słoja do Starzynki | 2022 | 2022 | 0,099426 | 4 | 2022 | 2022 | 0,460988 | >2 | 2022 | 2022 | 0,336030 | 2 |

Źródło: Klasyfikacji wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022, wody.gios.gov.pl

Tabela 10. Stan rzek, 2023 r.

| Nazwa jcwp | Klasa elementów biologicznych | | | | Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5) | | | |
|------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|----------|-------|---|-----------------------|----------|-------|
| | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | PoM | Klasa | Rok najstarszych badań | Rok najnowszych badań | PoM | Klasa |
| Supraśl od Dzierniakówki do ujścia | 2023 | 2023 | 0,442470 | 2 | 2023 | 2023 | 0,413517 | >2 |
| Nietupa do granicy państwa | - | - | - | - | 2023 | 2023 | 0,005539 | 1 |
| Krynka do granicy państwa | 2023 | 2023 | 0,144963 | 5 | 2023 | 2023 | 0,131207 | 2 |
| Usnarka do granicy państwa | - | - | - | - | 2023 | 2023 | 0,008051 | 2 |
| Słoja do Starzynki | 2023 | 2023 | 0,807465 | 3 | 2023 | 2023 | 0,248322 | 1 |

Źródło: Klasyfikacji wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023, wody.gios.gov.pl

Zgodnie z przedstawionymi w tabelach danymi zauważyć można problemy ze stanem wód powierzchniowych związanych z terenem gminy. Zaliczyć do nich należy:

- w przypadku jcwp Krynka stan ekologiczny wód w wyniku przeprowadzonych badań uznany został za zły,
- w przypadku zaś jcwp Nietupa do granicy państwa i Świsłocz od Istoczanki wzdłuż granicy państwa to stan chemiczny został określony jako zły.

Szczegółnej uwagi wymaga też icwp Krynka do granicy państwa, gdzie klasa elementów biologicznych była niezadowolająca (lata 2016 – 2021 i rok 2023).

Ocena stanu jcwp została określona jako dobra jedynie w przypadku jcwp Słoja od źródeł do Starzynki, ze Starzynką.

Analizując przedstawione dane zauważyć można, że stan wód związanych z terenem Gminy Krynki ulegał zmianie. Wciąż wymaga jednak istnieje potrzeba przeprowadzania prac polepszających ich stan.

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi na stronie przeglądu i generowania kart charakterystyk wód prowadzonej przez Wody Polskie ważne do podjęcia, na terenie wskazanych jcwp, działania obejmują m.in.:

- zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków,
- aktualizację programów ochrony środowiska,
- poprawę warunków dla obszarów chronionych,
- ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa,
- działania edukacyjne i doradcze dla rolników.

Wody podziemne – charakterystyka i jakość

Gmina Krynki położona jest w granicach jednolitej części wód podziemnych (JCWPd):

- Kod: GW200052, nazwa: 52,
- Kod: GW800053, nazwa: 53.

GW200052

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi na stronie przeglądu i generowania kart charakterystyk wód prowadzonej przez Wody Polskie cele środowiskowe dla JCWPd:

- stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
- stan ilościowy: dobry stan ilościowy.

Procent wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania: 10%. Brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego).

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona.

GW800053

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi na stronie przeglądu i generowania kart charakterystyk wód prowadzonej przez Wody Polskie cele środowiskowe dla JCWPd:

- stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
- stan ilościowy: dobry stan ilościowy.

Procent wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania: 1%. Brak zidentyfikowanej presji powodującej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego).

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrażona.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych.

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości ,
- V klasa – wody złej jakości.

W tym roku nie przeprowadzono badań na terenie Gminy Krynki. Na terenie powiatu sokólskiego umiejscowiono następujące punkty i określono w nich stan wody jako:

- miejscowość: Sieruciołce (Gmina Nowy Dwór), klasa jakości wód: III (wody zadowalającej jakości),
- miejscowość: Sokółka (Gmina Sokółka), klasa jakości wód: II (wody dobrej jakości),
- miejscowość: Horczaki (Gmina Szudziałowo), klasa jakości wód: IV (wody niezadowalającej jakości),
- miejscowość: Kuźnica (Gmina Kuźnica), klasa jakości wód: II (wody dobrej jakości).

Tym samym w gminach położonych na terenie powiatu sokólskiego jakość wód oscylowała od wód niezadowalającej jakości do wód o dobrej jakości.

Gmina Szudziałowo graniczy bezpośrednio z omawianą jednostką samorządu terytorialnego. Ze względu na uznanie wody w punkcie położonym na terenie tej gminy za niezadowalające stan wód podziemnych wymaga dodatkowej obserwacji. Jakość wody w pozostałych punktach była zadowalająca bądź dobra co może wskazywać, że również woda na terenie Gminy Krynki może być przynajmniej na zadowalającym poziomie. Skłaniać do tego może fakt, że w Gminie Gródek (z którą graniczy Gmina Krynki, położona w powiecie białostockim), w miejscowości Gródek jakość wód w badaniu z 2022 r. określono jako wody dobrej jakości.

W 2023 roku i w 2024 roku ponownie Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. W tych latach próbki pobrano w 362 punktach pomiarowych. Nie przeprowadzono badań na terenie powiatu sokólskiego ani województwa podlaskiego.

Biorąc pod uwagę powyższe dane można uznać, że stan wód podziemnych na terenie gminy jest na co najmniej zadowalającym poziomie. Wciąż jednak temat wymaga przeprowadzenia dodatkowych badań oraz przeprowadzania prac służących poprawie ich stanu.

3.5. POWIETRZE

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego.

Podstawową oceną jakości powietrza służącą do stwierdzenia zachowania norm jakości, a przypadku ich niedotrzymania, wdrożenia działań naprawczych, jest coroczna ocena wykonywana podstawie art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, jest prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Ocena pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi obejmuje 12 substancji: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5} oraz zawartość w pyłe zawieszonym PM₁₀ następujących pierwiastków: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P).

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji),
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy.

Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. Przypisanie strefie klasy C nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (z reguły o ograniczonym zasięgu) i dla określonych zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Zgodnie z art. 87 ustawy Prawo ochrony środowiska, dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

W województwie podlaskim, występują dwie strefy: aglomeracja białostocka (kod PL2001), stanowiąca obszar powiatu miasta Białystok oraz strefa podlaska (kod PL2002), obejmująca pozostałe tereny województwa (w tym m.in.: Gminę Krynki). W obu strefach województwa dokonano oceny jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia ludzi. Ze względu na ochronę roślin, klasyfikacja objęła teren całego województwa z wyłączeniem obszaru Aglomeracji Białostockiej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Kryteriami klasyfikacji stref są:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonego dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziomy docelowe,
- poziomy celów długoterminowych.

Ocena jakości powietrza za rok 2024 wykazała znaczny spadek stężeń zanieczyszczeń pyłowych, a tym samym istotną poprawę jakości powietrza w województwie podlaskim. W roku 2024, podobnie jak w roku 2023, na całym obszarze województwa podlaskiego, dotrzymane zostały poziomy dopuszczalne pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10.

Badania przeprowadzone w latach 2023-2024 wskazują na poprawę jakości powietrza pod względem zanieczyszczenia pyłami. W porównaniu do lat ubiegłych stężenia pyłów zawieszonych zmalały i nie przekraczają poziomów dopuszczalnych. W dalszym ciągu istotnym problemem pozostają jednak wysokie dobowe stężenia pyłów, rejestrowane w sezonie grzewczym. Jeszcze w „Pięcioletniej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Podlaskim Raport Wojewódzki za lata 2019 – 2023” wskazano, że na terenie strefy podlaskiej (na której obszarze położona jest Gmina Krynki) ze względu na ochronę roślin występowało przekroczenie dotyczące ozonu (dla tego zanieczyszczenia górny próg oszacowania został przekroczony). Ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie podlaskiej występowało przekroczenie ozonu, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz benzo(a)pirenu (zawartym w pyle zawieszonym PM10).

Zgodnie z „Roczną oceną jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024” we wszystkich strefach województwa podlaskiego, podobnie jak w latach wcześniejszych przekroczony został poziom celu długoterminowego ozonu określony pod kątem ochrony zdrowia, a w strefie podlaskiej dodatkowo przekroczony został poziom celu długoterminowego określony w celu ochrony roślin. Przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu spowodowane było przede wszystkim warunkami meteorologicznymi (duże nasłonecznienie i brak opadów) sprzyjającymi tworzeniu się ozonu w przyziemnej warstwie atmosfery oraz napływem spoza granic województwa i kraju mas powietrza zanieczyszczonych ozonem.

Tabela 11. Podsumowanie wyników oceny ze względu na ochronę zdrowia, strefa podlaska

| Zanieczyszczenie | Klasa strefy |
|---|--------------|
| SO ₂ | A |
| NO ₂ | A |
| CO | A |
| C ₆ H ₆ | A |
| O ₃ (wg poziomu docelowego) | A |
| O ₃ (wg poziomu celu długoterminowego) | D2 |
| PM10 (klasa strefy) | A |
| PM10 (Klasa strefy dla czasu uśredniania - 24 godz) | A |
| PM10 (Klasa strefy dla czasu uśredniania – rok) | A |
| PM2,5 (z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego II fazy) | A1 |
| PM2,5 (z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego I fazy) | A |
| Pb | A |
| As | A |
| Cd | A |
| Ni | A |
| B(a)P | A |

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

Tabela 12. Ocena ze względu na ochronę roślin, strefa podlaska

| Zanieczyszczenie | Klasa strefy |
|--|--------------|
| SO ₂ | A |
| NO _x | A |
| O ₃ (według poziomu docelowego) | A |
| O ₃ (według poziomu długoterminowego) | D2 |

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024

W Zestawieniu gmin na obszarze których wystąpiło przekroczenie zawartym w „Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024” Gminy Krynki została wymieniona wśród gmin, gdzie stwierdzono przekroczenie:

- Cel ochrony: ochrona zdrowia, poziom celu długoterminowego, Wskaźnik: O₃ (ozon),
- Cel ochrony: ochrona roślin, poziom celu długoterminowego, Wskaźnik: O₃ (ozon).

Zgodnie z zaprezentowanymi powyżej danymi stan powietrza na terenie Gminy Krynki jest na stosunkowo dobrym poziomie. Wciąż jednak istnieje potrzeba przeprowadzenia prac służących zadbania by stan powietrza na terenie gminy był na jak najwyższym poziomie, szczególnie istnieje potrzeba zmniejszenia stężenia pyłów w sezonie grzewczym.

3.6. KLIMAT AKUSTYCZNY

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie. Jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Skutki oddziaływania hałasu i wibracji na człowieka oraz środowisko naturalne są bardzo dotkliwe.

Hałas pochodzenia antropogenicznego, dzieli się w zależności od sposobu powstawania, na hałas komunikacyjny i przemysłowy:

- hałas przemysłowy - jest to hałas stworzony przez źródła zlokalizowane wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych różnego typu. Bywa on najczęstszą przyczyną skarg ludności. Wynika to między innymi z faktu, że hałasy tego typu mają najczęściej charakter ciągły, często o bardzo dokuczliwym brzmieniu. Największymi źródłami są zakłady przemysłowe, wytwórcze i rzemieślnicze;
- hałas komunikacyjny pochodzi od środków transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Szczególnie narażone są tereny znajdujące się w pobliżu większych tras komunikacyjnych. Wynika to z dużej dynamiki wzrostu ilości środków transportu, zwłaszcza pojazdów samochodowych notowanego w ostatnich latach oraz wzmożonego ruchu tranzytowego (towarowego i osobowego) w komunikacji międzynarodowej.

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie;
- zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Hałas przemysłowy

Źródłem hałasu przemysłowego na terenie Gminy Krynki są małe przedsiębiorstwa nieposiadające żadnych zabezpieczeń akustycznych. Niejednokrotnie takie działalności są źródłem konfliktów mieszkańców z przedsiębiorcami, gdyż są one uciążliwe dla mieszkańców, co przyczynia się do składania skarg i donosów na niewłaściwe funkcjonowanie przedsiębiorstw. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadza kontrole i ustala szereg zaleceń dotyczących minimalizacji emisji hałasu, lub też z powodu znikomej i tylko okresowej uciążliwości sprawa nie jest kontynuowana. Skala zagrożeń hałasem przemysłowym nie jest zbyt duża, a zasięg jego oddziaływania ma zwykle charakter lokalny.

Hałas komunikacyjny

Na sieć drogową Gminy Krynki składają się:

- drogi wojewódzkie,
- drogi powiatowe,
- drogi gminne.

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

Zgodnie z danymi GUS w 2023 r. w zakresie transportu publicznego mieszkańcy mogli skorzystać z 14 przystanków autobusowych.

Hałas komunikacyjny pochodzi z przebiegających przez powiat szlaków komunikacyjnych.

Zgodnie z „Stanem środowiska w Polsce. Raport 2022” w większości województw zmniejszył się procent punktów pomiarowych, w których zanotowano przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Wzrósł procent punktów pomiarowych z przekroczeniami wskaźnika L_{DWN} , a zmalał procent punktów pomiarowych z przekroczeniami wskaźnika L_N .

Niezmiennie od lat, najbardziej uciążliwym źródłem hałasu na obszarze województwa podlaskiego jest hałas komunikacyjny, choć z roku na rok widoczna jest poprawa środowiska akustycznego wzdłuż badanych odcinków dróg, co jest związane głównie z przeniesieniem transportu ciężkiego poza obszary zabudowane poprzez rozbudowę obwodnic oraz tworzenie nowych tras szybkiego ruchu o znaczeniu transgranicznym. Zgodnie z „Oceną stanu akustycznego środowiska na terenie województwa podlaskiego w roku 2024” w tymże roku nie przeprowadzono badań hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.

Zgodnie z powyższymi danymi oraz wynikami obserwacji przeprowadzonych na terenie gminy problem hałasu nie stanowi istotnego zagrożenia. Bardziej dokuczliwy jest hałas komunikacyjny niż przemysłowy. Nadal warto podejmować działania zmierzające do ograniczenia poziomu hałasu komunikacyjnego oraz prowadzić działania zapobiegawcze, aby hałas przemysłowy nie zwiększył swojej intensywności..

3.7. DZIEDZICTWO KULTUROWE, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Zgodnie z Rejestrem A - Wykaz zabytków nieruchomych województwa podlaskiego, według stanu na stan na dzień 9 maja 2025 r. na terenie Gminy Krynki zlokalizowane są następujące zabytki:

- Górka

- dwór, drewn., 1 poł. XIX, nr rej.: 472 z 21.11.1979,
 - Grzybowski Stara
- cerkiew filialna p.w. Narodzenia Św. Proroka Jana Chrzciciela, mur., ok. 1930 r., nr rej.: A-336, dec. z 7.02.2011,
 - Jurowlany
- cerkiew prawosławna cm. p.w. ŚŚ Męczenników Borysa i Gleba, drewn., 1865, nr rej.: A-17 z 10.07.2001,
- cerkiew prawosławna par. p.w. Św. Jerzego Zwycięzcy, mur. 1870, nr rej.: A-20 z 07.02.2001,
 - Kruszyniany
- układ przestrzenny wsi, XVII, nr rej.: A-552 z 17.12.1979,
- meczet muzułmański, XVIII, nr rej.: A-62 z 3.11.1960,
- ogrodzenie meczetu, mur., XVIII, nr rej.: A-587 z 1.09.2015,
- cmentarz muzułmański, 2 poł. XVII, nr rej.: A-63 z 31.12.1986,
- ogrodzenie mizaru (cmentarza muzułmańskiego), mur., XVIII, nr rej.: A-588 z 5.10.2015,
 - Krynki
- układ przestrzenny, XVI-XVIII, teren parku, teren działki kościoła par., cmentarz par. rzymskokat., cmentarz par. prawosławny, cmentarz żydowski, nr rej.: A-553 z 6.07.1979,
- kościół par. p.w. św. Anny, 1907-1913, nr rej.: A-131 z 11.04.1991,
- dzwonnica, poł. XVIII, nr rej.: A-131 z 4.11.1966,
- cmentarz przykościelny, XVII-XIX, nr rej.: A-131 z 4.03.1992,
- ogrodzenie, nr rej.: j.w.,
- cerkiew prawosławna par. p.w. Narodzenia NMP, mur., 1864-1868, cmentarz przycerkiewny, ogrodzenie z bramami, starodrzew, nr rej. A-54 z 18.02.2003,
- kaplica prawosławna cmentarna p.w. św. Antoniego, drewn., 1 poł. XVIII, nr rej.: A- 52 z 4.11.1966 i z 11.04.1996),
- bóżnica, ob. magazyn, ul. Czysta 10a, 2 poł. XIX, wraz z gruntem w granicach działki, nr rej.: A-11 z 29.09.2000,
- synagoga (ruina), ul. Garbarska, XVIII/XIX, nr rej.: 130 z 22.11.1958,
- synagoga, ob. kino, ul. Piłsudskiego, XIX, nr rej.: A-557 z 22.10.1966,
- budynek szpitalny, ul. Grodzieńska 40 c, drewn., ok. 1880, nr rej.: A-250 z 28.08.2009,
- cmentarz żydowski, XIX, nr rej.: A-115 z 30.12.1987 z 16.04.1979,
- dwór, ul. Stary Dwór 8, drewn., 1928, nr rej.: A-26 z 21.04.1989,
- park dworski, XVIII-XIX, nr rej.: 354 z 12.05.1975 oraz 707 z 26.09.1988,
 - Nietupa
- młyn wodny, drewn., 2 poł. XIX, nr rej.: 604 z 16.12.1985,
 - Ostrów Południowy
- kaplica cmentarna p.w. Św. Włodzimierza, ok. 1907 r., A-182 z 4.02.2007,

- cerkiew parafialna pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny, mur., 1949 – 1952, nr rej.: A-603 z 28.12.2016 r.,
- ogrodzenie cmentarza przycerkiewnego, mur., XIX w., nr rej.: j.w.,
- cmentarz przycerkiewny w granicach ogrodzenia, 2. poł. XVIII w., nr rej.: j.w.,
 - Rudaki
- park dworski, po 1918, nr rej.: 752 z 19.12.1991,
 - Sanniki
- stodoła, drewn., k. XIX, nr rej.: A-326 z 3.12.2010,
 - Żylicze
- zespół folwarczny, XIX/XX, nr rej.: 727 z 21.02.1991:
 - obora, kam.,
 - spichlerz,
 - piwnica i lodownia,
 - aleja lipowa.

Tabela 13. Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomych

| miejsowość | adres | zabytek | wpisany do rejestru | nr rej. | I. dz. |
|-----------------------|---------|---|---------------------|--|-------------------------|
| Górzany | - | cmentarz wiejski | - | - | - |
| Górka | - | cmentarz dworski | - | - | - |
| Górka | - | zespół dworsko - ogrodowy | x | 472 z dn. 21.11.1979 | KL. WKZ 534/472/d/86 |
| Górka | - | dwór z otaczającym terenem | x | 472 z dn. 21.11.1979 r. | KL. WKZ-5340/48/79 |
| Górka | - | dom służby folwarcznej w zespole dworskim | - | - | - |
| Górka | - | stodoła w zespole dworskim | - | - | - |
| Jurowłany | - | cerkiew prawosławna cmentarna p.w. św. Męczenników Borysa i Gleba | x | A-17 z dn. 10.07.2001 r. | ZN-440-14-3-D.S./2001 |
| Grzybowszczyzna Stara | - | cerkiew prawosławna filialna p.w. Narodzenia św. Proroka Jana Chrzcziciela | x | A-336 z dn. 7.02.2011 r. | RN-KM/4010-1/11 |
| Jurowłany | - | cerkiew prawosławna parafialna p.w. św. Jerzego Zwycięzcy | x | A-20 z dn. 7.02.2001 r. | ZN-440-13-D.S./2000 |
| Jurowłany | - | cmentarz przy cerkwi parafialnej p.w. św. Jerzego | - | - | - |
| Jurowłany | - | cmentarz prawosławny parafii p.w. św. Jerzego | - | - | - |
| Kruszyniany | - | układ przestrzenny wsi | x | A-552 (d. 478) z dn. 17.12.1979 r. | KL. WKZ-5340/54/79 |
| Kruszyniany | - | meczeta | x | A-62 (d. 168 (174) z dn. 3.11.1960 r. | kult. V-2b/174/7/60 |
| Kruszyniany | dz. 293 | ogrodzenie meczetu | x | A-587 z dn. 1.09.2015 r. | RN-III.5140.1.6.2014 |
| Kruszyniany | - | cmentarz muzułmański, mizar | x | A-63 (d. 634) z dn. 31.12.1986 r. | KL. WKZ-5340/20/86 |
| Kruszyniany | dz. 332 | ogrodzenie mizaru (cmentarza muzułmańskiego) | x | A-588 z dn. 5.10.2015 r. | RN-III.5140.1.7.2014.RS |

| miejsowość | adres | zabytek | wpisany do rejestru | nr rej. | l. dz. |
|-------------|--------------------|---|---------------------|---------|--------|
| Kruszyniany | - | cmentarz parafii prawosławnej p.w. św. Anny | - | - | - |
| Kruszyniany | - | stodoła obok cmentarza | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 21 | budynek gospodarczy nr 23 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 27 | spichlerz w zagrodzie nr 27 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 27 | stodoła w zagrodzie nr 27 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 31 | stodoła I w zagrodzie nr 31 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 31 | stodoła II w zagrodzie nr 31 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 33 | stodoła I obok zagrody nr 33 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 34 | stajnia w zagrodzie nr 34 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 34 | zagroda nr 34 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 34 | stodoła w zagrodzie nr 34 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 39 | dom (chałupa) w zagrodzie nr 39 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 39 | wiata w zagrodzie nr 34 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 42 | spichlerz w zagrodzie nr 42 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 42 | dom (chałupa) w zagrodzie nr 42 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 88 | stodoła w zagrodzie nr 88 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 92 | stodoła w zagrodzie nr 92 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 100 | stodoła w zagrodzie nr 100 | - | - | - |
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 119 | stodoła w zagrodzie nr 119 | - | - | - |

| miejsowość | adres | zabytek | wpisany do rejestru | nr rej. | I. dz. |
|-------------|-----------------------|---|---------------------|--|-----------------------|
| Kruszyniany | Kruszyniany nr 119 | stodoła w zagrodzie nr 119 II | - | - | - |
| Krynki | - | układ przestrzenny | x | A-553 (d. 448) z dn. 16.07.1979 r. | KL. WKZ-5340/24/79 |
| Krynki | ul. Kościelna | kościół parafialny p.w. św. Anny | x | A-131 (d. 743) z dn. 11.04.1991 r. | KL. WKZ-5340/5/90 |
| Krynki | - | brama-dzwonnica przy kościele p.w. św. Anny | x | A-131 (d. 253) z dn. 4.11.1966 r. | KL. III-1/258/66 |
| Krynki | - | cmentarz przykościelny parafii rzymskokatolickiej p.w. św. Anny | x | A-131 (d. 608) z dn. 4.03.1992 r. | KL. WKZ-5340/2/91/92 |
| Krynki | ul. Nowa nr 1 | ogrodzenie cmentarza przykościelnego przy kościele p.w. św. Anny | x | A-131 (d. 608) z dn. 4.03.1992 r. | KL. WKZ-534/608/d/88 |
| Krynki | ul. Cerkiewna nr 5 | cerkiew prawosławna parafialna p.w. Narodzenia MB | x | A-54 z dn. 18.02.2003 r. | RZ-440-4/ZC/2002/2003 |
| Krynki | - | cmentarz przycerkiewny | x | A-54 (d. 448) z dn. 16.07.1979 r. | RZ-440-4/ZC/2002/2003 |
| Krynki | ul. Piłsudskiego nr 5 | synagoga, ob. kino "Krokus" | x | A-557 (d. 221) z dn. 22.10.1966 r. | KL. III-1/226/66 |
| Krynki | ul. Czysta nr 10a | bożnica z otoczeniem ob. magazyn | x | A-11 z dn. 29.09.2000 r. | ZN 440/2/2000 |
| Krynki | ul. Garbarska | ruina murowanej klasycystycznej synagogi ("Beth Ha Kneseth") | x | 130 (136) z dn. 22.11.1958 r. | kult. V-2b/136/36/58 |
| Krynki | - | kaplica prawosławna cmentarna p.w. św. Antoniego | x | 252 z dn. 4.11.1966 r. i z dn. 11.04.1996 r. | KL. III-1/257/66 |
| Krynki | - | cmentarz rzymskokatolicki | x | A-553 (d. 448) z dn. 16.07.1979 r. | KL. WKZ-5340/24/79 |
| Krynki | - | cmentarz prawosławny parafii p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny | x | A-54 z dn. 12.05.2013 | RZ-440-4/ZC/2002/2003 |

| miejsowość | adres | zabytek | wpisany do rejestru | nr rej. | l. dz. |
|-------------------|-------------------------|--|---------------------|---|---------------------------------------|
| Krynki | - | cmentarz żydowski | x | A-115 (d. 657) z 30.12.1987 i z dn. 16.04.1979 r. | KL. WKZ-5340/17/87 |
| Krynki | - | cmentarz wojenny z II wojny św. | - | - | - |
| Krynki | ul. Grodzieńska nr 40 | budynek szpitalny | - | - | - |
| Krynki | ul. Grodzieńska nr 40 a | budynek szpitalny | - | - | - |
| Krynki | ul. Grodzieńska nr 40 b | budynek szpitalny | - | - | - |
| Krynki | ul. Grodzieńska nr 44 | budynek szpitalny | x | A-250 z dn. 28.08.2009 r. | RN-KM/4010-152/09 |
| Krynki | ul. Grabarska/Rynek | dom | - | - | - |
| Krynki | ul. Graniczna nr 11 | dom nr 11 | - | - | - |
| Krynki | ul. Stary Dwór nr 8 | dwór | x | A-26 (d. 717) z dn. 21.04.1989 r. | KL. WKZ-5340/1/89 |
| Krynki | - | park podworski | x | 354 z dn. 12.05.1975 r. i 707 z dn. 26.09.1988 r. | KL. WKZ-680/4/75 i KL. WKZ-5340/19/88 |
| Łosiniany | - | kapliczka przydrożna | - | - | - |
| Nietupa | - | młyn wodny | x | 604 z dn. 16.12.1985 r. | KL. WKZ-5340/7/85 |
| Nietupa | - | park dworski | - | - | - |
| Ostrów Południowy | - | kaplica cmentarna | x | A-182 z dn. 4.02.2008 r. | RZ-AS/4010-71/07 |
| Ostrów Południowy | - | cerkiew parafilna pw. Zaśnięcia Najświętszej Marii Panny | x | A-603 z dn.28.12.2016 r. | R.5140.82.2016.KN |
| Ostrów Południowy | - | ogrodzenie cmentarza przycerkiewnego | x | A-603 z dn.28.12.2016 r. | R.5140.82.2016.KN |
| Ostrów Południowy | - | cmentarz przycerkiewny w granicach ogrodzenia | x | A-603 z dn.28.12.2016 r. | R.5140.82.2016.KN |
| Ozierany Wielkie | - | cmentarz prawosławny | - | - | - |
| Podlipki | - | cmentarz przy samodzielnym wikariacie | - | - | - |
| Rudaki | - | park dworski | x | 752 z dn. 19.12.1991 r. | KL. WKZ-5340/12/91 |
| Sanniki | - | stodoła | x | A-326 z dn. 3.12.2010 r. | RN-RS/4010-22/10 |
| Świdziałówka | - | cmentarz - mogiła powstańcza | - | - | - |
| Żylicze | - | zespół folwarczny | x | 727 z dn. 21.02.1991 r. | KL. WKZ-5340/14/90/91 |
| Żylicze | - | obora | x | 727 z dn. 21.02.1991 r. | KL. WKZ-5340/14/90/91 |

| miejsowość | adres | zabytek | wpisany do rejestru | nr rej. | I. dz. |
|-------------------|--------------|-------------------------------|----------------------------|-------------------------|-----------------------|
| Żylicze | - | piwnica i lodownia dworska | x | 727 z dn. 21.02.1991 r. | KL. WKZ-5340/14/90/91 |
| Żylicze | - | spichlerz dworski | x | 727 z dn. 21.02.1991 r. | KL. WKZ-5340/14/90/91 |
| Żylicze | - | pozostałości parku dworskiego | x | 727 z dn. 21.02.1991 r. | KL. WKZ-5340/14/90/91 |

Źródło: wuozbialystok.bip.gov.pl, Wojewódzka ewidencja zabytków nieruchomych. Stan na 9 maj 2025 roku

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi w „Raportie o stanie Gminy Krynki za 2024 r.” na terenie gminy znajdują się także strefy objęte ochroną konserwatorską, wyznaczone przez Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Obejmują one m.in. znaczną część Krynek (ok. 47 ha), a także miejscowości Kruszyniany, Żylicze oraz dworek w Górcie. Znajdujące się w Gminie Krynki strefy ochrony konserwatorskiej, są obszarami uznanymi za szczególnie ważne ze względu na jego historyczne i kulturowe znaczenie. Strefy te mają na celu ochronę materialnych świadectw przeszłości i zapewnienie, że wszelkie działania inwestycyjne, gospodarcze i usługowe są zgodne z wymogami konserwatorskimi.

3.8. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, OBSZARY NATURA 2000

Na terenie Gminy Krynki występują liczne obszary chronione:

- park krajobrazowy: Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego,
- rezerwat przyrody: Nietupa, Łosiniany.
- obszar chronionego krajobrazu: Wzgórza Sokólskie,
- obszar natura 2000: Ostoja Knyszyńska, Puszcza Knyszyńska,
- pomniki przyrody,
- użytek ekologiczny: Bagno Rudaki,
- korytarz ekologiczny - Puszcza Knyszyńska GKPn-3.

Tabela 14. Pomniki przyrody

| Nazwa pomnika przyrody | Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego | Opis pomnika przyrody | Miejscowość |
|------------------------|--|-----------------------|-------------|
| lipa drobnolistna | Zarządzenie Nr 3/79 WB z dn. 14.02.1979 (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 18) | pojedyncze drzewo | Krynki |
| dąb szypułkowy | Zarządzenie Nr 3/79 WB z dn. 14.02.1979 (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 18) | pojedyncze drzewo | Krynki |
| lipa drobnolistna | Zarządzenie Nr 3/79 WB z dn. 14.02.1979 (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 18) | pojedyncze drzewo | Krynki |
| klon zwyczajny | Zarządzenie Nr 3/79 WB z dn. 14.02.1979 (Dz. Urz. WRN Nr 3, poz. 18) | pojedyncze drzewo | Krynki |
| 3 brzozy brodawkowate | Zarządzenie Nr 27/81 WB z dn. 14.11.1981 (Dz. Urz. WRN Nr 10, poz. 52) | grupa drzew | Górka |
| 13 lip drobnolistnych | Zarządzenie Nr 27/81 WB z dn. 14.11.1981 (Dz. Urz. WRN nr 10, poz. 52) | aleja drzew | Żylicze |

| Nazwa pomnika przyrody | Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego | Opis pomnika przyrody | Miejscowość |
|---|---|--|--------------|
| sosna zwyczajna | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) | pojedyncze drzewo | Plebanowo |
| 35 lip drobnolistnych | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) zmieniony Uchwałą Nr XXV/156/2018 Rady Miejskiej w Krynkach z dn. 29 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r. poz. 1687) | aleja drzew | Żylicze |
| 33 lipy drobnolistne | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) | aleja drzew | Żylicze |
| klon zwyczajny | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) | pojedyncze drzewo | Żylicze |
| lipa drobnolistna | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) | pojedyncze drzewo | Żylicze |
| 34 lipy drobnolistne | Rozporządzenie Nr 1/98 WB z dn. 10.03.1998 (Dz. Urz. WB Nr 5, poz. 13) | aleja drzew | Górka |
| jesion wyniosły, wiąz górski (obecnie tylko jesion) | Rozp. Nr 1/98 Wojewody Podlaskiego z 10.03.1998 (Dz.Urz.W.B. Nr 5,poz.13), wiąz górski skreślono Rozp. Nr 27/01 Wojewody Podlaskiego z 3.10.2001 (Dz.Urz.W.P. Nr 45, poz.758) | grupa drzew (obecnie pojedyncze drzewo) | Borsukowizna |
| 1 lipa drobnolistna | Rozp. Nr 1/98 Wojewody Białostockiego z dn. 10.03.98 r. (Dz. Urz. W.B. Nr 5, poz. 13), zm. Uchwałą Nr XVII/136/2021 Rady Miejskiej w Krynkach | grupa drzew | Borsukowizna |
| 1 klony zwyczajne, brzoza brodawkowata, 2 lipy drobnolistne | Zarządzenie Nr 27/81 WB z dn. 14.11.1981 (Dz. Urz. WRN Nr 10, poz. 52); zm.: Uchwałą Nr XV/87/2016 Rady Miejskiej w Krynkach z dnia 26.07.2016 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r. poz. 3192), zm. Uchwałą Nr VII/73/2019 Rady Miejskiej w Krynkach z dnia 27 września 2019 r. zm. Uchwałą Nr XXXVIII/292/2024 (Dz. Urz. Woj. Podla. z 2024 r. poz. 1902) | grupa 7 drzew, po zmianie w 2016 r. - grupa 6 drzew: 3 klony, 1 brzoza brodawkowata, 2 lipy drobnolistne, w 2019 roku -3 drzew | Kruszyniany |

Źródło: Rejestr pomników przyrody na terenie województwa podlaskiego – stan na dzień 15 stycznia 2025 r.

Rezerваты przyrody

- Nietupa

Data uznania: 06.07.1996 r.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1994 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. Nr 37, poz. 375). Inne akty prawne: Obwieszczenie Wojewody Podlaskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2002 r. Nr 2, poz. 39), Zarządzenie Nr 6/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Nietupa” (data publikacji: 06.02.2016 r.).

Powierzchnia: 273,7300 ha. Nie wyznaczono otuliny. Celem ochrony jest zachowanie ostoi bobra, szeregu gatunków ptaków oraz zachowanie w stanie naturalnym cennych zbiorowisk leśnych, głównie zbiorowisk olsów i lasów mieszanych bagiennych o wysokim stopniu naturalności.

Plan ochrony ustanowiony na podstawie Rozporządzenia Nr 6/07 Wojewody Podlaskiego z dnia 3 sierpnia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Nietupa" (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 183 poz. 1870). Obszar rezerwatu podlega ochronie czynnej.

Tabela 15. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej

| L.p. | Rodzaj działań ochronnych | Zakres działań ochronnych |
|------|---|---|
| 1. | monitoring zagrożenia drzewostanów – pow. 1,57 ha | -inwentaryzacja posuszu; -jesienne poszukiwania szkodników; -wyznaczanie drzew trocinkowych; -wykładanie pułapek feromonowych – 3 szt. |
| 2. | monitoring zagrożenia drzewostanów – pow. 4,88 ha | -inwentaryzacja posuszu; -jesienne poszukiwania szkodników; -wyznaczanie drzew trocinkowych; -wykładanie pułapek feromonowych – 3 szt. |
| 3. | monitoring zagrożenia drzewostanów – pow. 2,74 ha | -inwentaryzacja posuszu; -jesienne poszukiwania szkodników; -wyznaczanie drzew trocinkowych; |

Źródło: Rozporządzenie Nr 6/07 Wojewody Podlaskiego z dnia 3 sierpnia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Nietupa" (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 183 poz. 1870)

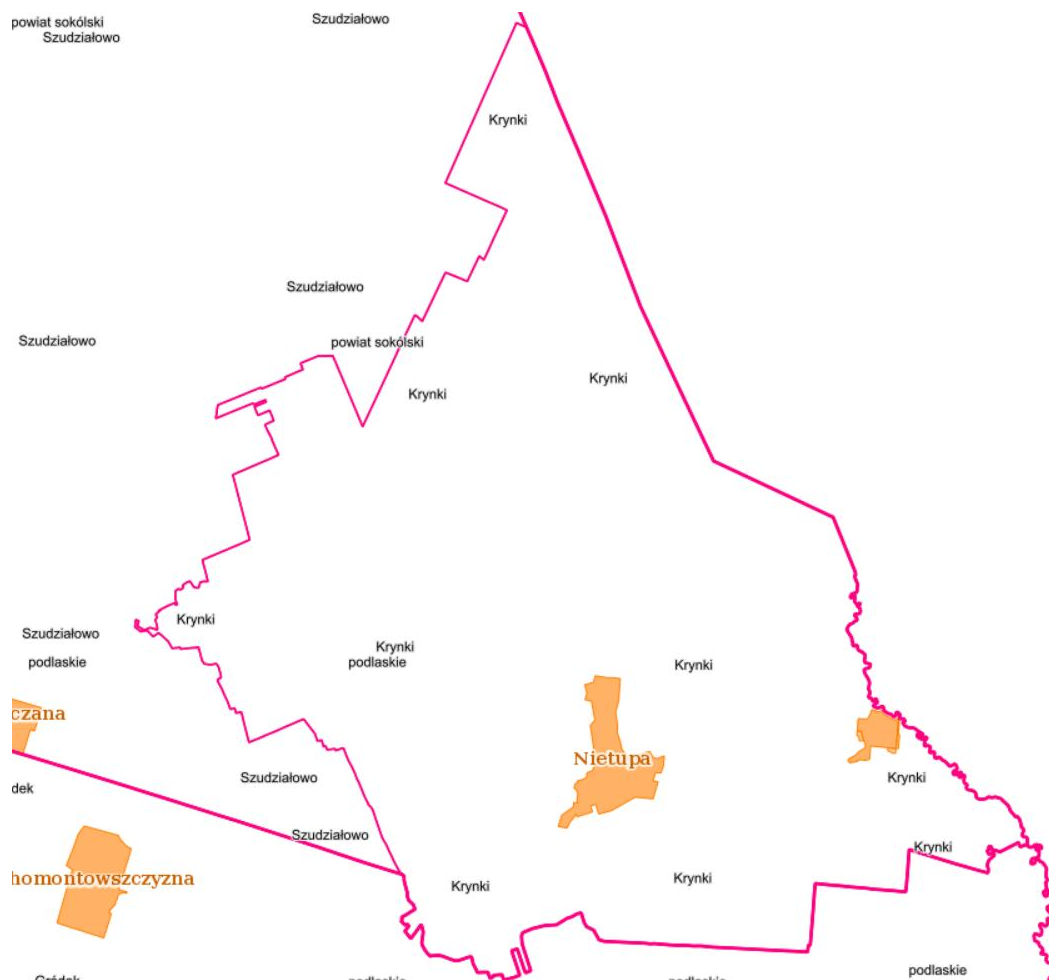
- Łosiniany

Data uznania: 04.12.2024 r.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Łosiniany” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r., poz. 5643). Rodzaj rezerwatu: torfowiskowy. Typ ochrony: biocenotyczny i fizjocenotyczny. Podtyp ochrony: biocenoz naturalnych i półnaturalnych. Typ ekosystemu: różnych ekosystemów. Podtyp ekosystemu: lasów i torfowisk.

Powierzchnia: 60,8000 ha. Powierzchnia otuliny: 5,5000 ha. Celem rezerwatu jest zachowanie cennego, zanikającego w skali Europy, ekosystemu torfowisk przepływowych, w tym siedliska przyrodniczego 7230 górskiego i nizinnego torfowiska zasadowego o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Nie obowiązują plan ochronny ani zadania ochronne.

Rysunek 7. Położenie rezerwatów przyrody



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

Park krajobrazowy

- Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego

Data utworzenia: 24.05.1988 r.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr XXVI/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego. Inne akty prawne: Rozporządzenie Nr 3/98 Woj. Biał. z 20 maja 1998 (Dz. Urz. Woj. Biał z 1998, Nr 10, poz. 47), Rozporządzenie Nr 30/02 Wojewody Podlaskiego z 15.10.2002 r. (Dz.Urz. Woj. Podlaskiego Nr 53, poz. 1169 z 2002 r.), Rozporządzenie Nr 1/06 Wojewody Podlaskiego z

dnia 14 marca 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr. 90, poz. 888 z dnia 30 marca 2006 r.), Uchwała Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502), Uchwała nr XIV/149/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r., poz. 5177). Powierzchnia: 72 860,1700 ha, na terenie Gminy Krynki: 693,98 ha. Powierzchnia otuliny: 53 827,5391 ha, na terenie Gminy Krynki: 1 577,78 ha. Do szczególnych celów ochrony Parku należy: ochrona zasobów przyrody Puszczy Knyszyńskiej obejmująca ekosystemy leśne, bagienne, dolin rzecznych oraz inne cenne obszary; zachowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt; ochrona wartości historyczno - kulturowych Parku; ochrona krajobrazu Parku; rozwijanie turystyki i rekreacji Parku; tworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej.

Plan ochrony ustanowiony na podstawie: Rozporządzenia Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548). Ustalenia dotyczące całego obszaru PKPK w odniesieniu do ochrony przyrody:

1. Ochrona powierzchni ziemi i jej struktur geomorfologicznych oraz gleb, w zakresie której obowiązują:
 - zachowanie wszystkich wypukłych i wklęsłych form występujących na różnych poziomach rzeźby obszaru Parku, w tym:
 - form akumulacji szczelinowej w postaci pagórków (kemów), wałów oraz wzgórz martwego lodu,
 - form wytopiskowych - obszary i doliny wytopiskowe, tworzące poprzez połączenia korytarzowe cały system obniżen powiązanych z doliną Supraśli, stanowiącą najgłębsze obniżenie na obszarze Parku (lokalna baza erozyjna).
 - innych form terenu, a głównie dolin rzecznych (Supraśli, Sokołdy, Płoski, Słoi i innych) oraz nielicznych wydm.
 - objęcie szczególną ochroną „Wału Świętojańskiego” jako formy terenu o unikalnych kształtach, najbardziej eksponowanej w krajobrazie Parku,
 - zakaz naruszania powierzchni ziemi i niszczenia gleby, z wyjątkiem prac związanych z gospodarką rolną i leśną oraz tworzenia nowych miejsc eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych i organicznych, z wyjątkiem sytuacji uzasadnionych potrzebami lokalnymi, pod warunkiem zachowania pozostałych wymogów ochrony,
 - ochrona wszystkich gleb pochodzenia organicznego i gleb leśnych.
2. Ochrona hydrosfery, w zakresie której obowiązują:

- utrzymanie naturalnych warunków cyrkulacji wody w poszczególnych jednostkach hydrograficznych,
- zachowanie wysokiej jakości wód w rzekach i zbiornikach wodnych,
- zachowanie w niezmienionym stanie zbiorników wodnych, w szczególności śródleśnych i śródpolnych („oczka wodne”), obszarów podmokłych i mokradeł, naturalnych wypływów wód podziemnych (źródłiska, młaki, wysięki) oraz terenów bagiennych, stanowiących obszary retencji naturalnej,
- obejmowanie ochroną prawną, przewidzianą ustawą o ochronie przyrody, niektórych ww. obiektów o szczególnej wartości,
- zakaz wprowadzania zmian stosunków wodnych, mogących pogorszyć stan środowiska; każda działalność realizacyjna w tym zakresie wymaga opracowania oceny wpływu inwestycji na środowisko,
- zakaz prowadzenia wszelkiej działalności w sposób zagrażający degradacją sanitarną zarówno wód powierzchniowych, jak i gruntowych.

3. Ochrona atmosfery /warunków atmosferycznych/, w zakresie której obowiązuje:

- utrzymanie stanu fizyczno-chemicznego atmosfery, zapewniającego korzystne warunki funkcjonowania przyrody ożywionej, właściwe warunki życia ludzi i zachowanie dóbr kultury materialnej - poprzez przestrzeganie norm określonych w przepisach szczególnych,
- utrzymanie odpowiednich warunków akustycznych, zapewniających korzystne warunki życia ludzi i fauny oraz warunków topoklimatycznych dla funkcjonowania ekosystemów Parku.

4. Ochrona biosfery, w zakresie której obowiązują:

- utrzymanie pełnej różnorodności gatunków roślin naczyniowych, mszaków, porostów i grzybów na ich naturalnych stanowiskach, w typowych dla nich fitocenozach,
- utrzymanie wszystkich stanowisk gatunków roślin i grzybów podlegających prawnej ochronie całkowitej i częściowej,
- zachowanie istniejących walorów przyrodniczych ekosystemów leśnych,
- utrzymywanie potencjału produkcyjnego siedlisk leśnych, ze szczególnym uwzględnieniem głównych gatunków lasotwórczych - sosny i świerka,
- utrzymanie retencji wód w lasach, – podtrzymanie wybitnie środowiskotwórczych funkcji lasów, istotnie kształtujących stosunki wodne, glebowe i topoklimatyczne,
- zachowanie pełnego wachlarza zbiorowisk naturalnych występujących w krajobrazie nieleśnym,
- utrzymanie bioróżnorodności zbiorowisk i ich funkcji środowiskotwórczych, np. torfowisk,
- utrzymanie naturalnej różnorodności gatunków zwierząt w ich siedliskach,
- ochrona różnorodności siedlisk, warunkujących bogactwo fauny, – ochrona wszystkich gatunków chronionych prawem.

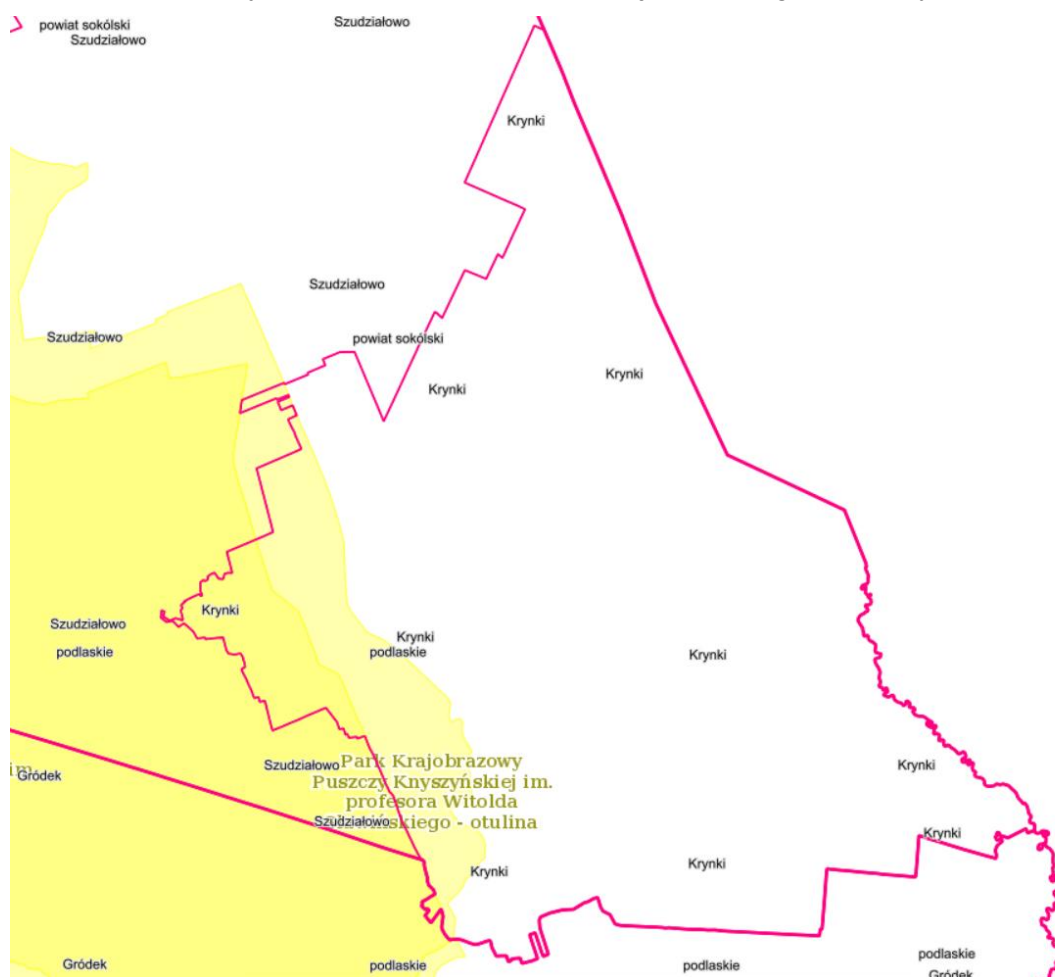
5. Ochrona obiektów i obszarów prawnie chronionych, w zakresie której obowiązują:

- ochrona przed likwidacją i degradacją, z jednoczesnym dopuszczeniem możliwości kształtowania pod względem jakościowym i przestrzennym wszystkich form ochrony, określonych ustawą o ochronie przyrody, występujących na obszarze Parku i jego strefy ochronnej (rezerваты, przyrody, pomniki przyrody, użytki ekologiczne itp.), łącznie z gatunkową ochroną roślin i zwierząt, określonych odpowiednimi aktami prawnymi,
- możliwość obejmowania ochroną innych obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych, tworząc także nowe formy ochrony przewidziane ustawą o ochronie przyrody, z obowiązkiem wprowadzenia do planów miejscowych,
- zachowanie lasów, które zgodnie z ustawą o lasach uznane zostały za lasy ochronne.

Integralną część ww. ustaleń stanowią następujące operaty szczegółowe:

- ochrony zasobów wodnych,
- ochrony flory,
- ochrony lasów,
- ochrony fauny.

Rysunek 8. Położenie parku krajobrazowego z otuliną



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

Obszar chronionego krajobrazu

- Wzgórza Sokólskie

Data wyznaczenia: 14.06.1986 r.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała N r XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. Woj. Białostockiego z 1986 r. Nr 12, poz. 128).
Inne akty prawne: Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” (Dz. Urz. Woj. Białostockiego z 1998 r. Nr 10, poz. 49), Rozporządzenie Nr 14/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 września 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2004 r. Nr 142, poz. 1897), Rozporządzenie Nr 8/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2005 r. Nr 54, poz. 721), Uchwała Nr VIII/77/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 23 maja 2011 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Wojewody Podlaskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2011 r. Nr 165, poz. 1920), Uchwała Nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1505), zmieniona Uchwałą Nr IV/22/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r., poz. 5413).

Czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej terenów rozciągających się na wschód od Puszczy Knyszyńskiej, wyróżniających się rzeźbą terenu, wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

Na Obszarze zakazano:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub

przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2 nie dotyczy:

1) tworzących zadrzewienia śródpolne:

a) krzewów rosnących w skupisku, o powierzchni do 25 m²,

b) drzew, których obwód pnia na wysokości 5 cm nie przekracza:

- 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,

- 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,

- 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew, – których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia użytkowania gruntów rolnych;

2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie roszą szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów).

Zakazy, o których mowa w pkt 3 i pkt 4 nie dotyczą części obszaru, na których położone są złoża skał:

1) udokumentowane do dnia 31 grudnia 2004 r., których dokumentacje zostały zatwierdzone przez właściwy organ administracji geologicznej;

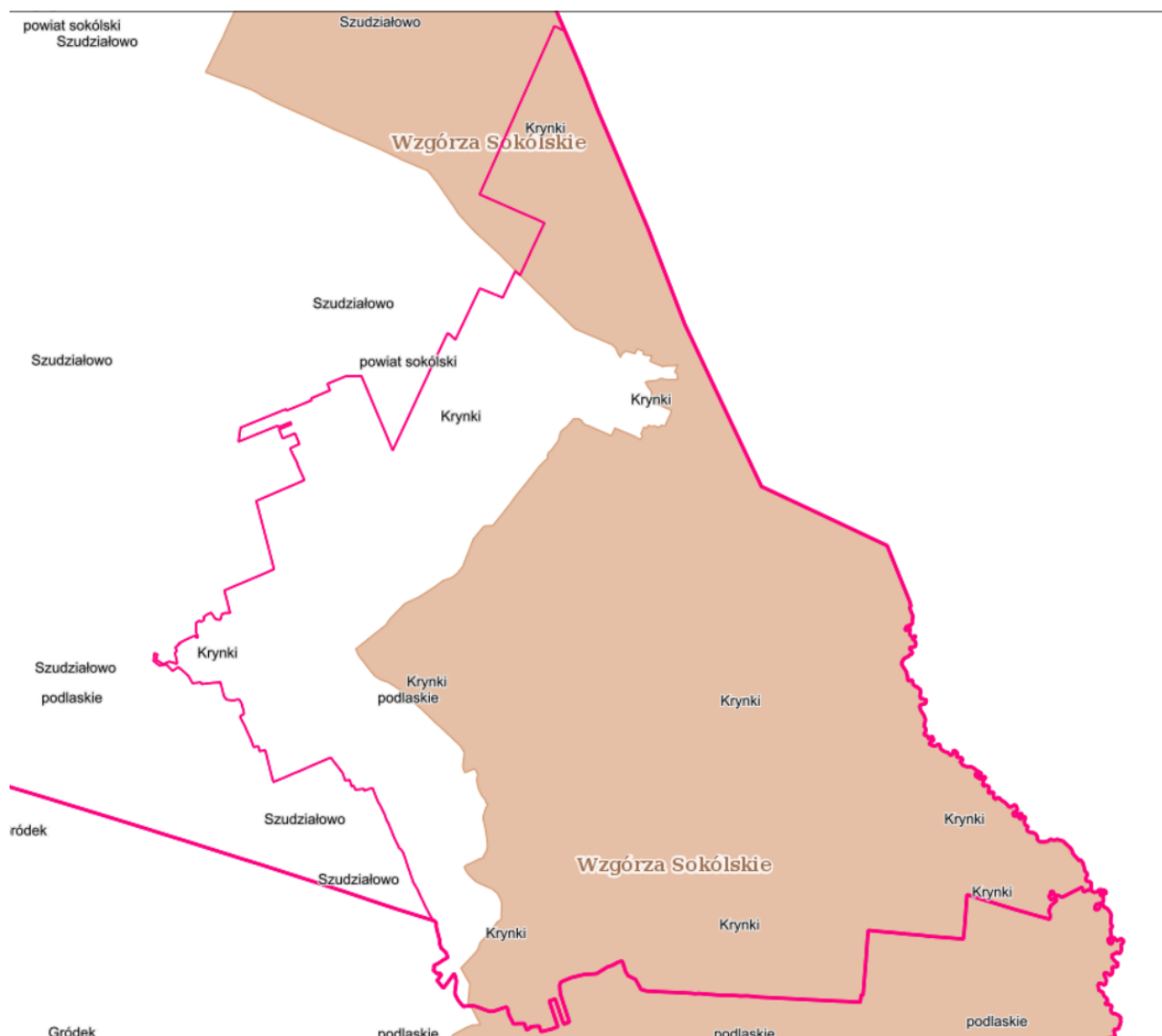
2) udokumentowane na podstawie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie, udzielonych do dnia 31 grudnia 2004 r.;

3) udokumentowane na podstawie informacji geologicznych zawartych w dokumentacjach sporządzonych i zatwierdzonych przez właściwy organ administracji geologicznej do dnia 31 grudnia 2004 r.;

4) wykorzystywanych do celów leczniczych w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1420 z późn. zm.);

5) położone na działkach o numerach ewidencyjnych 87/1, 86/2 i 86/3, obręb Bobrowniki, gm. Gródek.

Rysunek 9. Położenie obszaru chronionego krajobrazu



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

Obszary Natura 2000

- Ostoja Knyszyńska, PLH200006

Rodzaj: Dyrektywa siedliskowa. Data wyznaczenia przez KE: 13.02.2009 r. Data wyznaczenia w Polsce: 31.03.2021 r. Status: specjalny obszar ochrony siedlisk.

Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63). Dane pozostałych aktów prawnych: Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska (PLH200006) (Dz. U. z 2021 r., poz. 473).

Powierzchnia całego obszaru: 136 084,4300 ha. Dane dokumentu o ustanowieniu planu zadań ochronnych albo planu ochrony: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, zmienione na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (DZ. U. Woj. Podl., 2025 r. poz. 3519).

Tabela 16. Cele działań ochronnych – Ostoja Knyszyńska PLH200006

| L.p. | Przedmiot ochrony | Cel działań ochronnych |
|------|---|--|
| 1 | 6410 Zmiennowilgotne murawy trzęślicowe | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 2 | 6430 Ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 3 | 6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 4 | 7110 Torfowiska wysokie (żywe) | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 5 | 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji | Poprawa stosunków wodnych. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 6 | 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio- Caricetea) | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w nie pogorszonym stanie. |
| 7 | 7150 Obniżenia na | Podczas prac na planem zadań ochronnych zwanym |

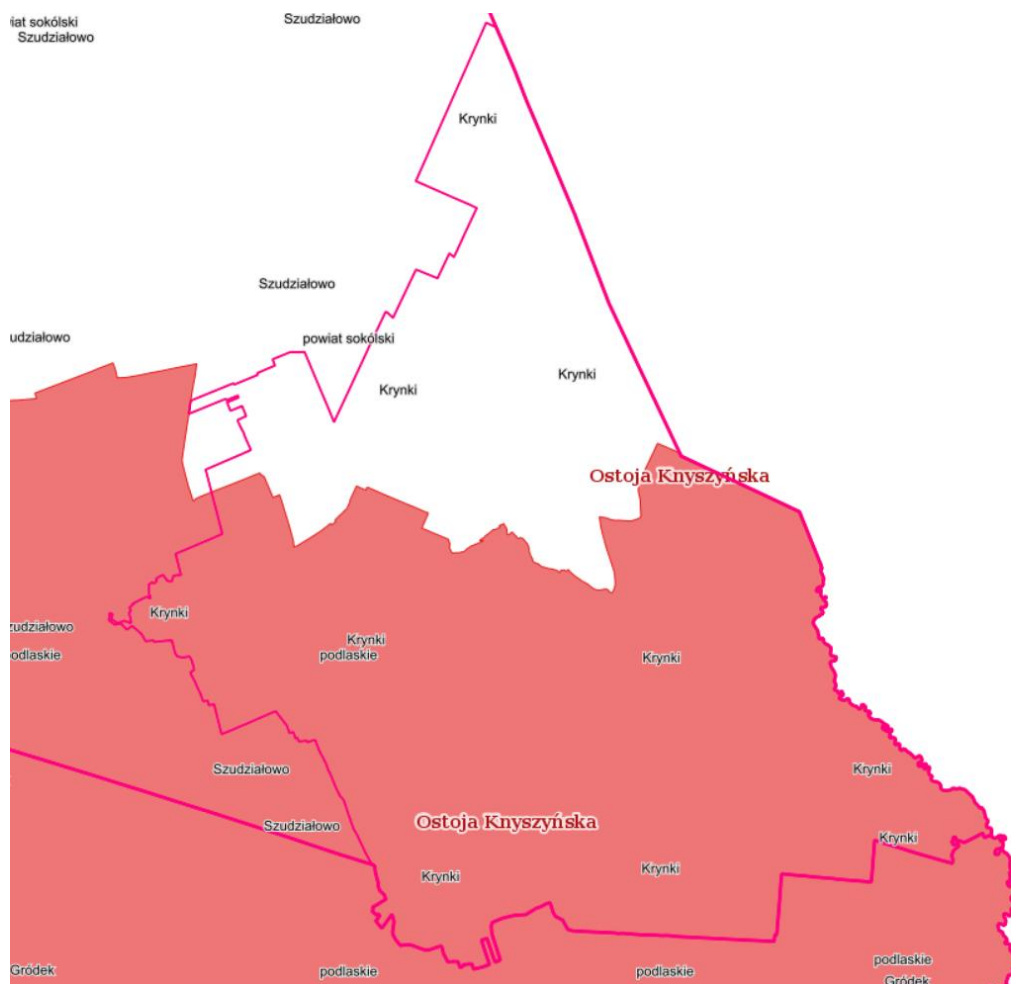
| L.p. | Przedmiot ochrony | Cel działań ochronnych |
|------|---|---|
| | podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion | dalej „PZO” nie potwierdzono występowania siedliska ani z oceną stopni reprezentatywności kwalifikującą je jako przedmiot ochrony, ani z oceną stopnia reprezentatywności D. Istnieje konieczność weryfikacji Standardowego Formularza Danych. |
| 8 | 7230 Nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w niepogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 9 | 9170 Grąd subkontynentalny | Zachowanie powierzchni siedliska i utrzymanie w niepogorszonym stanie wszystkich stwierdzonych płatów siedliska. Doprowadzenie siedlisk Lśw i Lw zniekształconych obecnością modrzewia do stanu właściwego. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 10 | 91D0 Bory i lasy bagienne | Ochrona bierna siedliska. Utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 11 | 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe | Utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 12 | 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe | Utrzymanie właściwych stosunków wód powierzchniowych i podziemnych. Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny stanu ochrony wszystkich płatów siedliska i zaplanowania działań ochronnych. |
| 13 | 1393 Haczykowiec (sierpowiec) błyszczący Drepanocladus vernicosus | Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony przez powstrzymanie sukcesji wtórnej. Odtworzenie i zachowanie podstawowych ekologicznych cech struktury i funkcji siedliska gatunku. Uzupełnienie wiedzy o stanie ochrony gatunku po przeprowadzeniu zabiegów ochrony czynnej. |
| 14 | 1437 Leniec bezpodkwiatkowy Thesium ebracteatum | Zwiększenie powierzchni siedliska gatunku i utrzymanie liczebności populacji. Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony przez przeciwdziałanie sukcesji wtórnej. Odtworzenie i zachowanie podstawowych ekologicznych cech struktury i funkcji siedliska gatunku oraz jego bioróżnorodności. Uzupełnienie wiedzy o stanie ochrony gatunku po przeprowadzeniu zabiegów ochrony czynnej. |
| 15 | 1477 Sasanka otwarta | Zwiększenie powierzchni siedliska gatunku i liczebności populacji. |

| L.p. | Przedmiot ochrony | Cel działań ochronnych |
|------|---|---|
| | Pulsatilla patens | Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony przez przeciwdziałanie przemianom i zanikowi dogodnych siedlisk. Odtworzenie i zachowanie podstawowych ekologicznych cech struktury i funkcji siedliska gatunku oraz jego bioróżnorodności. Uzupełnienie wiedzy o stanie ochrony gatunku po przeprowadzeniu zabiegów ochrony czynnej. |
| 16 | 1903 Lipiennik Loesela Liparis loeselii | Zwiększenie powierzchni siedliska gatunku i utrzymanie liczebności populacji. Przywrócenie i utrzymanie właściwego stanu ochrony przez przeciwdziałanie sukcesji wtórnej i odtworzenie odpowiednich torfowiskowych siedlisk nieleśnych. Odtworzenie i zachowanie podstawowych ekologicznych cech struktury i funkcji siedliska gatunku oraz jego bioróżnorodności. Uzupełnienie wiedzy o stanie ochrony gatunku po przeprowadzeniu zabiegów ochrony czynnej. |
| 17 | 1939 Rzepik szczeciński Agrimonia pilosa | Utrzymanie powierzchni siedliska gatunku i liczebności populacji. Utrzymanie właściwego stanu ochrony przez przeciwdziałanie przemianom siedlisk. Odtworzenie i zachowanie podstawowych ekologicznych cech struktury i funkcji siedliska gatunku oraz jego bioróżnorodności. |
| 18 | 1060 Czerwończyk nieparek Lycaena dispar | Utrzymanie gatunku na terenie obszaru. Cele szczegółowe są trudne do sprecyzowania z uwagi na to, że nie przewiduje się odrębnych działań ochronnych (gatunek odniesie korzyści, jeśli będą realizowane cele wyznaczone dla czerwończyka fioletka). |
| 19 | 4030 Szlaczkoń szafraniec Colias myrmidone | Stworzenie sieci stabilnych i zróżnicowanych siedlisk, które dadzą szansę dla funkcjonowania metapopulacji gatunku w długiej perspektywie czasowej, również przy wahaniami liczebności populacji gatunku wynikających z czynników klimatycznych oraz presji wrogów naturalnych. Utrzymanie stabilnej populacji z oceną co najmniej U1 na co najmniej 7 stanowiskach gatunku. |
| 20 | 4038 Czerwończyk fioletek Lycaena helle | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony (w tym zbadanie aktualnego rozmieszczenia na obszarze Natura 2000), niezbędnej do oceny stanu ochrony i podjęcia ewentualnych działań ochronnych w skali poszczególnych stanowisk. Utrzymanie istniejących stanowisk i (jeśli to wskazane i wykonalne) poprawa jakości siedlisk lokalnych populacji. |
| 21 | 4042 Modraszek eroïdes Polyommatus eros eroïdes | Weryfikacja terenowa występowania gatunku na obszarze Natura 2000. Utrzymanie sieci potencjalnych siedlisk. |
| 22 | 1014 Poczwarówka zwężona Vertigo angustior | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony, celem oceny stanu ochrony i zaplanowania działań ochronnych. |

| L.p. | Przedmiot ochrony | Cel działań ochronnych |
|------|--|---|
| 23 | 1086 Zgniotek cynobrowy Cucujus cinnaberinus | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony, celem oceny stanu ochrony i zaplanowania działań ochronnych. |
| 24 | 1924 Pogrzybnica Mannerheima Oxyporus mannerheimii | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony, celem oceny stanu ochrony i zaplanowania działań ochronnych. |
| 25 | 1145 Piskorz Misgumus fossilis | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony, celem oceny stanu ochrony i zaplanowania działań ochronnych. |
| 26 | 1308 Mopek Barbastella barbastellus | Rozpoznanie stanu i rozmieszczenia populacji w celu ochrony zimowisk i kryjówek letnich. |
| 27 | 1337 Bobr Castor fiber | Utrzymanie populacji na obecnym poziomie. |
| 28 | 1352 Wilk Canis lupus | Utrzymanie stałej obecności 8 do 10 watah liczących łącznie 40-50 osobników. |
| 29 | 1355 Wydra Lutra lutra | Utrzymanie populacji na obecnym poziomie. |
| 30 | 1361 Ryś Lynx lynx | Utrzymanie 15 dorosłych osobników w obszarze. |
| 31 | 2647 Żubr Bison bonasus | Utrzymanie populacji w nadleśnictwie Krynki co najmniej na obecnym poziomie (130 osobników) i jednoczesne zadbanie o dalszy wzrost liczebności na całym obszarze. |
| 32 | 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników Ranunculon fluitantis | Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, celem oceny jego stanu ochrony i zaplanowania działań ochronnych. |

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, zmienione na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (DZ. U. Woj. Podl., 2025 r. poz. 3519)

Rysunek 10. Położenie obszarów ptasich Natura 2000



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

- Puszca Knyszyńska, PLB200003

Rodzaj: Dyrektywa ptasia. Data wyznaczenia w Polsce: 05.11.2004 r. Status obszar specjalnej ochrony ptaków. Akty prawne związane z obszarem: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., Nr 229, poz. 2313), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 r., Nr 179, poz. 1275), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2008 r., Nr 198, poz. 1226), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133). Obszar wyznaczony w 2004 r. (zmiana granic w 2007 r. i w 2008 r.). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest rozporządzenie z 2011 r.

Ogólna powierzchnia: 139 590,2300 ha. Dane dokumentu o ustanowieniu planu zadań ochronnych albo planu ochrony: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003.

Tabela 17. Cele działań ochronnych - Puszcza Knyszyńska PLB200003

| L.p. | Przedmiot ochrony | Parametr/wskaźnik stanu ochrony | Cel ochrony |
|------|--|---------------------------------|---|
| 1. | A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 7 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska funkcjonalnego w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 10 500 ha (w tym 700 ha drzewostanu lęgowego). |
| 2. | A038 Łabędź krzykliwy <i>Cygnus cygnus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 10 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 100 ha. |
| 3. | A052 Cyraneczka <i>Anas crecca</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 10 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 100 ha. |
| 4. | A072 Trzmielojad <i>Pernis apivornis</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 65 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 1 300 ha. |
| 5. | A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 12 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 900 ha. |
| 6. | A084 Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 4 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 2 000 ha. |
| 7. | A086 Krogulec <i>Accipiter nisus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 80 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 1 600 ha. |
| 8. | A089 Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 57 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska funkcjonalnego w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 22 800 ha |

| L.p. | Przedmiot ochrony | Parametr/wskaźnik stanu ochrony | Cel ochrony |
|------|---|---------------------------------|--|
| | | | (tereny otwarte rozprzestrzenione wokół drzewostanów lęgowych). |
| 9. | A099 Kobuz Falco subbuteo | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 15 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 225 ha. |
| 10. | A104 Jarząbek Bonasa bonasia | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 2100 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 63 000 ha. |
| 11. | A119 Kropiatka Porzana porzana | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 26 samców. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 260 ha. |
| 12. | A122 Derkacz Crex crex | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 860 samców. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 3 440 ha. |
| 13. | A127 Zuraw Grus grus | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 120 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 3 000 ha. |
| 14. | A136 Sieweczka rzeczna Charadrus dubins | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 31 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 155 ha. |
| 15. | A137 Sieweczka obrożna Charadrus hiaticula | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 3 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 50 ha. |
| 16. | A153 Kszyk Gallinago gallinago | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 380 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 3 800 ha. |
| 17. | A154 Dubelt Gallinago media | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 90 samców. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na minimum 9 stabilnych tokowiskach gatunku. |
| 18. | A156 Rycyk Limosa limosa | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 15 par. |

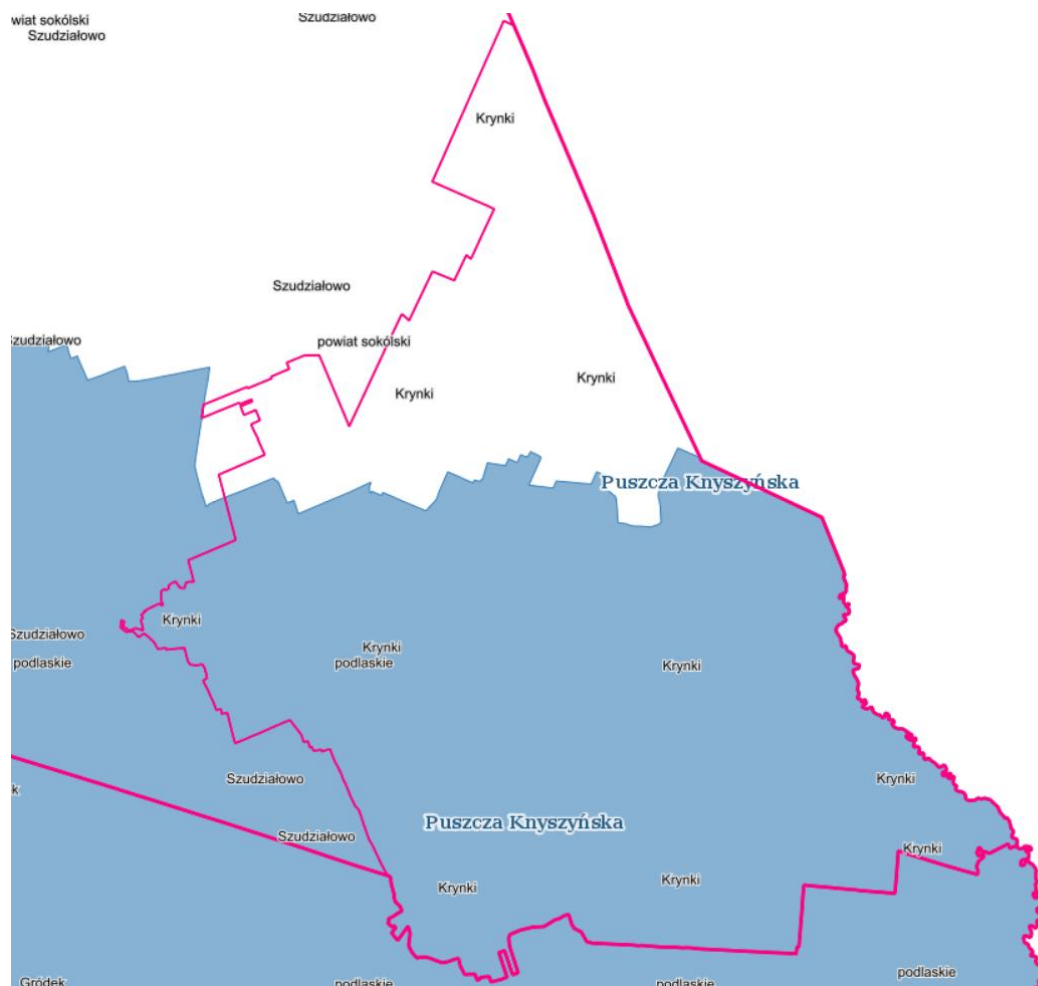
| L.p. | Przedmiot ochrony | Parametr/wskaźnik stanu ochrony | Cel ochrony |
|------|---|---------------------------------|---|
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 150 ha. |
| 19 | A165 Samotnik <i>Tringa ochropus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 240 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 2 400 ha. |
| 20. | A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 1 pary. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 50 ha. |
| 21. | A207 Siniak <i>Columba oenas</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 300 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 6 000 ha. |
| 22. | A215 Puchacz <i>Bubo bubo</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 0-1 pary. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 200 ha. |
| 23. | A217 Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 110 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 16 500 ha. |
| 24. | A223 Włochatka <i>Aegolius fumereus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 70 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 6 450 ha. |
| 25. | A197 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 450 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 70 400 ha (w tym minimum 3 300 ha otwartych siedlisk) |
| 26. | A229 Zimorodek <i>Alcedo atthis</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 9 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na minimum 9 km długości cieku lub linii brzegowej wód stojących. |
| 27. | A231 Kraska <i>Coracias garTuins</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 0-1 pary. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony UI lub poprawa stanu ochrony |

| L.p. | Przedmiot ochrony | Parametr/wskaźnik stanu ochrony | Cel ochrony |
|------|---|---------------------------------|--|
| 28. | A232 Dudek Upupa epops | Populacja | siedliska na powierzchni minimum 150 ha. Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 60 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 3 000 ha. |
| 29. | A234 Dzięcioł zielonosiwy Picus canNs | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 25 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 2 500 ha. |
| 30. | A236 Dzięcioł czarny Dryocopns martins | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 550 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 82 500 ha. |
| 31. | A238 Dzięcioł średni Dendrocopos medius | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 160 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 3 200 ha. |
| 32. | A239 Dzięcioł białogrzbisty Dendrocopos lencotos | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 25 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 4 000 ha. |
| 33. | A241 Dzięcioł trójpalezasty Picoides tridactylus | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 50 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 5 000 ha. |
| 34. | A246 Lerka Lullula arborea | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 500 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 2 500 ha. |
| 35. | A270 Słowik szary Luscinia luscinia | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 600 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska funkcjonalnego w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 3 000 ha (w tym minimum 300 ha zakrzaczeń). |
| 36. | A286 Drożdżik Turdus illiacus | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 5 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 250 ha. |
| 37. | A291 Strumieniówka | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 400 par. |

| L.p. | Przedmiot ochrony | Parametr/wskaźnik stanu ochrony | Cel ochrony |
|------|---|---------------------------------|---|
| | <i>Locustella fluviatilis</i> | Siedlisko | Utrzymanie siedliska funkcjonalnego w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 4 000 ha (w tym minimum 400 ha zakrzaczeń lub zadrzewień). |
| 38. | A298 Trzciniaak <i>Acrocephalus arundinaceus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 120 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 120 ha. |
| 39. | A307 Jarzębatka <i>Sylvia nisoria</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 260 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska funkcjonalnego w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 1 040 ha (w tym minimum 208 ha zakrzewień). |
| 40. | A312 Wojeik <i>Phylloscopus trochiloides</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 15 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 150 ha. |
| 41. | A320 Mucholowka mała <i>Ficedula parva</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 800 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 lub poprawa stanu ochrony siedliska na powierzchni minimum 16 000 ha. |
| 42. | A338 Gąsiorek <i>Lanins collurio</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 1500 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony UI na powierzchni minimum 3 000 ha. |
| 43. | A344 Orzechówka <i>Nucifraga caryocatactes</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 250 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 6 250 ha. |
| 44. | A371 Dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 250 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 2 500 ha. |
| 45. | A409 Cietrzew <i>Tetrao tetrix tetrix</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 2 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony U1 na powierzchni minimum 1200 ha. |
| 46. | A608 Pliszka cytrynowa <i>Motacilla citreola</i> | Populacja | Zachowanie populacji gatunku na poziomie minimum 4 par. |
| | | Siedlisko | Utrzymanie siedliska w stanie ochrony FV na powierzchni minimum 100 ha. |

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003

Rysunek 11. Położenie obszarów ptasich Natura 2000



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

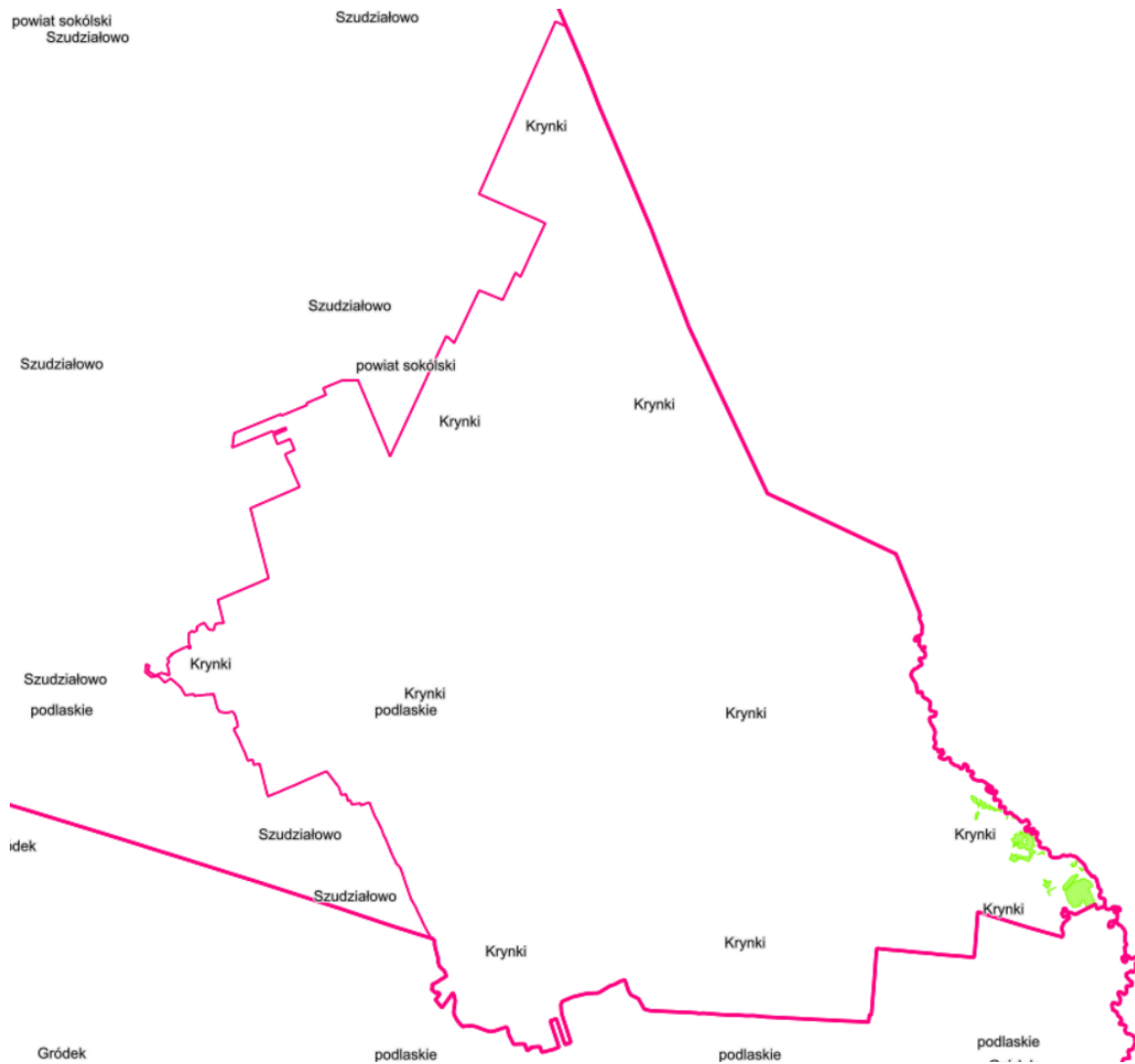
Użytek ekologiczny

- Bagno Rudaki

Data ustanowienia: 24.04.2003 r. Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu: Uchwała Nr IV/27/03 Rady Gminy Krynki z dn. 25.03.2003 w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych terenów wodno-błotnych w dolinie Świsłoczy w okolicy wsi Rudaki i Łosianiany w Gminie Krynki (Dz. Urz. Woj. Podlas. z dn. 09.04.2003 Nr 35 poz. 797). Rodzaj: siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków.

Powierzchnia: 46,8100 ha. Tekstowy opis granic Łosianiany, działki nr 150/5/346, 150/4/418, Rudaki, działki nr 104/416, 116/417, 82/523, 5/2/538. Cele ochrony: zachowanie unikatowego typu środowiska - bagna ze stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Rysunek 12. Położenie użytku ekologicznego



Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, data dostępu: 22.05.2025 r.

- postępujące obniżenie jakości powietrza na terenach zabudowanych, wynikające z zaniechania wykorzystania odnawialnych źródeł energii i możliwości oszczędzania energii, przy rozwoju zabudowy mieszkaniowej i wzroście gęstości zaludnienia,
- degradacja obszarów o wysokiej bioróżnorodności w wyniku zaniechania lub niewłaściwej ochrony na etapie planowania przestrzennego i realizacji poszczególnych inwestycji,
- zmniejszenie walorów przyrodniczych obszaru, w tym występujących obszarów chronionych wodozależnych, dla których zachowanie dobrej jakości wód jest kluczowym elementem ich ochrony,
- braku wzrostu poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców i rozwoju negatywnych wzorców konsumpcji,
- zagrożenie celów ochrony obszaru Natura 2000 związane z nieuwzględnieniem wymagań ochronnych w planach zagospodarowania przestrzennego,
- ograniczenie inicjatyw obywatelskich w zakresie ochrony środowiska i promocji rozwoju zrównoważonego, obniżenie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska mieszkańców i wrażliwości na działania zagrażające jego jakości.

Zmiana stanu środowiska w przypadku braku realizacji Strategii będzie wiązała się głównie z nieosiągnięciem pozytywnych efektów ekologicznych, pogorszeniem jego stanu poprzez niedotrzymywanie dopuszczalnych standardów, co w konsekwencji prowadzić będzie do pogorszenia się komfortu bytowania mieszkańców gminy, będzie także się przekładać na pogorszenie ich stanu zdrowia.

4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO W WYNIKU REALIZACJI ZAPISÓW STRATEGII ROZWOJU GMINY KRYNKI NA LATA 2026-2035

4.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

W ramach planowanych działań na terenie Gminy Krynki stan środowiska przyrodniczego będzie ulegał stopniowej poprawie. Działania zmierzające w kierunku poprawy środowiska naturalnego będą prowadzone w poszczególnych obszarach wskazanych w Strategii. Rzeczywiste oddziaływanie będzie znane po ustaleniu szczegółowej lokalizacji i parametrów danego przedsięwzięcia.

Na obszarze realizacji Strategii nie stwierdzono obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

4.2. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Z punktu widzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035, jako występujące problemy ochrony środowiska, wskazane także jako słabe strony gminy, można wymienić:

- niewystarczający stan techniczny części dróg;
- niewystarczająca długość sieci kanalizacyjnej oraz ilość przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych szamb;
- niewystarczający poziom izolacyjności części budynków;
- niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- niewystarczający poziom efektywności energetycznej części budynków;
- niewystarczający poziom czystości wód powierzchniowych;
- silne zagrożenie suszą.

4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt Strategii uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu krajowym i regionalnym, a także w dyrektywach UE. Szczegółowe wskazanie dokumentów, istotnych z punktu widzenia przedmiotowego dokumentu, zawarto w rozdziale 2.3.

5. ANALIZA I OCENA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA WRAZ Z PROGNOZĄ ZMIAN ŚRODOWISKA

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana dla strategicznych dokumentów z założenia nie jest dokumentacją szczegółową, ponieważ jej głównym celem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do polityki ekologicznej oraz zasad zrównoważonego rozwoju, a także określenie trendu całościowej polityki ochrony środowiska z punktu widzenia potrzeby jej realizacji. Prognoza ta w ogólny, strategiczny sposób rozważa korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji Strategii rozwoju bądź odstąpienia od tejże realizacji.

Zidentyfikowane oddziaływania na środowisko poszczególnych celów i kierunków wynikających ze Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiskowych, znajdują się poniżej.

Zastosowano następujące oznaczenia w matrycy oddziaływań:

Rodzaje oddziaływań – definicje:

Bezpośrednie (B) - bez interwału czasowego, bez przekształcenia substancji, bez procesów pośrednich np. wycinka drzew – na krajobraz, budowa drogi – zniszczenie powierzchni gruntów

Pośrednie (P) - z interwałem czasowym, z przekształceniem substancji, z procesami pośrednimi np. wycinka drzew – na zwierzęta, budowa drogi – na wodę, rośliny

Charakter prawdopodobnych oddziaływań:

- Prawdopodobne umiarkowane negatywne oddziaływanie (kolor czerwony)
- Prawdopodobny brak oddziaływania (0)
- Prawdopodobne pozytywne oddziaływanie (kolor zielony)
- Prawdopodobne oddziaływanie o charakterze zarówno pozytywnym jak i negatywnym (kolor żółty)

| Cele | Różnorodność biologiczna | Ludzie | Zwierzęta | Rośliny | Woda | Powietrze i klimat | Powierzchnia ziemi | Krajobraz | Zasoby naturalne | Zabytki i dobra naturalne | Natura 2000 |
|---|--------------------------|--------|-----------|---------|------|--------------------|--------------------|-----------|------------------|---------------------------|-------------|
| Rozwój infrastruktury komunikacyjnej oraz poprawa dostępności i atrakcyjności transportu zbiorowego | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P |
| Poprawa warunków w zakresie gospodarki przestrzennej | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P |
| Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych | P | P | P | P | B | P | P | P | B | P | P |
| Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Poprawa poziomu opieki zdrowotnej | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Podniesienie jakości usług oraz poprawa dostępności opieki żłobkowej i edukacji przedszkolnej | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Rozwój i poszerzenie funkcji obiektów dydaktycznych, kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych, stworzenie profesjonalnej oferty | P | P | P | P | O | O | P | O | O | O | P |
| Rozwijanie tożsamości i zwiększanie integracji społeczności lokalnej | O | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P |
| Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Rozwój i wzrost konkurencyjności mikro, małych | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |

| Cele | Różnorodność biologiczna | Ludzie | Zwierzęta | Rośliny | Woda | Powietrze i klimat | Powierzchnia ziemi | Krajobraz | Zasoby naturalne | Zabytki i dobra naturalne | Natura 2000 |
|--|--------------------------|--------|-----------|---------|------|--------------------|--------------------|-----------|------------------|---------------------------|-------------|
| i średnich przedsiębiorstw | | | | | | | | | | | |
| Wsparcie rozwoju sektora usług rolno – spożywczych, handlu i rzemiosła | O | P | O | O | O | O | O | O | O | O | O |
| Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie | P | P | P | P | P | P | P | P | P | O | P |
| Ochrona dziedzictwa przyrodniczego, racjonalna gospodarka zasobami oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P |
| Renowacja i ochrona dziedzictwa historycznego i obiektów zabytkowych | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P | P |
| Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii | P | P | P | P | P | P | P | P | P | O | P |
| Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia | P | P | P | P | P | P | P | P | P | O | P |

Źródło: Opracowanie własne

Wskazane cele i kierunki wynikające ze Strategii Rozwoju Gminy Krynki będą realizowane z zachowaniem zasad wynikających z następujących dokumentów:

- Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 14 czerwca 1994 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1996 r. Nr 37, poz. 375),
- Obwieszczenie Wojewody Podlaskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2002 r. Nr 2, poz. 39),

- Zarządzenie Nr 6/2016 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2016 r. w sprawie wyznaczenia szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem w rezerwacie przyrody „Nietupa” (data publikacji: 06.02.2016 r.),
- Rozporządzenie Nr 6/07 Wojewody Podlaskiego z dnia 3 sierpnia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Nietupa" (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 183 poz. 1870),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Łosiniany” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2024 r., poz. 5643),
- Uchwała Nr XXVII/172/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej imienia Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Biał z 1988, Nr 9, poz. 94),
- Rozporządzenie Nr 3/98 Woj. Biał. z 20 maja 1998 (Dz. Urz. Woj. Biał z 1998, Nr 10, poz. 47),
- Rozporządzenie Nr 30/02 Wojewody Podlaskiego z 15.10.2002 r. (Dz.Urz. Woj. Podlaskiego Nr 53, poz. 1169 z 2002 r.),
- Rozporządzenie Nr 1/06 Wojewody Podlaskiego z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr. 90, poz. 888 z dnia 30 marca 2006 r.),
- Uchwała Nr XXIII/201/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1502),
- Uchwała nr XIV/149/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 28 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2019 r., poz. 5177),
- Rozporządzenie Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001 (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548),
- Uchwała Nr XII/84/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego (Dz. Urz. Woj. Białostockiego z 1986 r. Nr 12, poz. 128),
- Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokolskie” (Dz. Urz. Woj. Białostockiego z 1998 r. Nr 10, poz. 49),

- Rozporządzenie Nr 14/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 16 września 2004 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2004 r. Nr 142, poz. 1897),
- Rozporządzenie Nr 8/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2005 r. Nr 54, poz. 721),
- Uchwała Nr VIII/77/11 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 23 maja 2011 r. w sprawie zmiany Rozporządzenia Wojewody Podlaskiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2011 r. Nr 165, poz. 1920),
- Uchwała Nr XXIII/204/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Sokólskie” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1505), zmieniona Uchwałą Nr IV/22/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu "Wzgórza Sokólskie" (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r., poz. 5413),
- Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE) (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63),
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Knyszyńska (PLH200006) (Dz. U. z 2021 r., poz. 473),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, zmienione na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006 (DZ. U. Woj. Podl., 2025 r. poz. 3519),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004 r., Nr 229, poz. 2313), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2007 r., Nr 179, poz. 1275), Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2008 r., Nr 198, poz. 1226),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., Nr 25, poz. 133),
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003,
- Uchwała Nr IV/27/03 Rady Gminy Krynki z dn. 25.03.2003 w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych terenów wodno-błotnych w dolinie Świsłoczy w okolicy wsi Rudaki i Łosianiany w Gminie Krynki (Dz. Urz. Woj. Podlas. z dn. 09.04.2003 Nr 35 poz. 797).

Projekty realizowane w oparciu o zapisy Strategii Rozwoju Gminy Krynki nie będą oddziaływały na środowisko w sposób negatywny. Przede wszystkim brak jest oddziaływania negatywnego na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

Projekt Strategii nie przewiduje realizacji działań mających na celu bezpośrednio zwiększenie różnorodności biologicznej, zawiera jednak cele i kierunki działań mające na celu zachowanie bioróżnorodności, zwłaszcza na terenach chronionych siedlisk i gatunków objętych ochroną na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. Oddziaływania pozytywne w przypadku realizacji przedmiotowego dokumentu mogą polegać na pośrednim pozytywnym wpływie na stan środowiska oraz walorów przyrodniczych, także w skali regionalnej, m.in. poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery. W efekcie redukcji poziomu emisji zanieczyszczeń powinno nastąpić także zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach oraz glebie, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Nie przewiduje się jednak znaczącego wpływu na jakość siedlisk roślinnych i zwierzęcych oraz bioróżnorodność. Planowane działania nie będą również wpływać na poprawę, funkcjonowanie i integralność

obszarów chronionych, w tym obszarów sieci Natura 2000 już ustanowionych lub projektowanych.

Zaplanowane w Strategii zamierzenia inwestycyjne, np. w zakresie przedsięwzięć drogowych, nie wpłyną na zmianę obecnego funkcjonowania korytarzy. Realizacja zamierzeń skupiona jest na remontach i przebudowach już istniejących dróg, a więc nie przyczyni się do podziału istniejących siedlisk przyrodniczych.

Możliwe oddziaływania negatywne będą miały charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas prac związanych z remontem i modernizacją budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac. Do inwestycji, przy realizacji których te negatywne oddziaływania wystąpią, można zaliczyć przede wszystkim przebudowę dróg czy remont i modernizację budynków oraz innych obiektów.

Działania określone w Programie wywierają niewielki wpływ na obszary objęte ochroną prawną zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. (głównie podejmowanie interwencji w miejscach już przekształconych przez człowieka).

5.1. WPŁYW POSZCZEGÓLNYCH PROJEKTÓW NA OBSZARY CHRONIONE ORAZ NA KLIMAT

W niniejszym rozdziale przeanalizowano wpływ skonkretyzowanych na etapie tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Krynki przedsięwzięć na obszary chronione oraz na klimat.

W przypadku takich przedsięwzięć jak:

- Przebudowa drogi w Ostrowiu Południowym - dz. 208/2

W zależności od dokładnego zakresu prac przedsięwzięcie może mieć wpływ na otulinę Parku Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego (plan ochrony ustanowiony na podstawie: Rozporządzenia Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001, Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548). Dokładny wpływ na obszary chronione zostanie przedstawiony w dokumentacji dotyczącej inwestycji.

- Przebudowa drogi w Świdziałówce i Borsukowiznie

Dokładny zakres wpływu na obszary chronione zostanie wskazany w dokumentacji dotyczącej tej inwestycji. Ze względu na położenie przedsięwzięcie będzie miało potencjalny wpływ na

następujące obszary chronione: Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. profesora Witolda Sławińskiego (plan ochrony ustanowiony na podstawie: Rozporządzenia Nr 22/01 Woj. Podl. z 9 sierpnia 2001, Dz. Urz. Woj. Podl. z 2001, Nr 31, poz. 548), obszar Natura 2000 Puszcza Knyszyńska (plan zadań ochronnych ustalony na podstawie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 8 lutego 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Knyszyńska PLB200003), obszar Natura 2000 Ostoja Knyszyńska (plan zadań ochronnych ustanowiony na podstawie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 1 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH200006, zmienione na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Knyszyńska PLH 200006, Dz. U. Woj. Podl., 2025 r. poz. 3519).

- Przebudowa ulicy Grodzieńskiej w obrębie działek nr 2111, 2112/8, 4192/1 obręb 0110 Krynki

Dokładny zakres wpływu na obszary chronione zostanie wskazany w dokumentacji dotyczącej tej inwestycji. Ze względu na położenie przedsięwzięcie będzie miało potencjalny wpływ na następujące obszary chronione: Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie.

- Przebudowa drogi w miejscowości Jurowlany

Dokładny zakres wpływu na obszary chronione zostanie wskazany w dokumentacji dotyczącej tej inwestycji. Ze względu na położenie przedsięwzięcie będzie miało potencjalny wpływ na następujące obszary chronione: Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie.

- Przebudowa oczyszczalni ścieków w Gminie Krynki

Dokładny zakres wpływu na obszary chronione zostanie wskazany w dokumentacji dotyczącej tej inwestycji. Ze względu na położenie przedsięwzięcie będzie miało potencjalny wpływ na następujące obszary chronione: Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Sokólskie.

Powyższe inwestycje będą realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz ustaleniami dotyczącymi terenów, na których terenie będą one realizowane.

Inwestycje:

- Poprawa infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa drogowego poprzez przebudowę ul. Stary Dwór i ul. Okopy w miejscowości Krynki,
- Rewitalizacja parku podworskiego przy ul. Kościelnej wraz z drogą dojazdową,
- Zagospodarowanie terenu wokół zalewu w Krynkach wraz z drogami dojazdowymi,
- Modernizacja basenu odkrytego na terenie OSiR w Krynkach (montaż systemu obiegu wody z systemem filtracji oraz systemu dozowania środków do dezynfekcji wody),
- Zagospodarowanie terenu OSiR w Krynkach,
- Przebudowa ulicy Sokólskiej (dz. nr 4236, 4260, 1948, 1947 obręb 0110 Krynki),
- Remont i termomodernizacja budynku przy ul. Piłsudskiego 6 w miejscowości Krynki,
- Zagospodarowanie działek gminnych nr 3532/1, 3536/2, 3536/1 przy ul. Garbarskiej z przeznaczeniem na pijalnię wody źródlanej,
- Rewitalizacja zabytkowego układu przestrzennego miasteczka Krynki,
- Modernizacja piwnicy w budynku Urzędu Miejskiego w Krynkach

ze względu na miejsce realizacji nie powinny mieć wpływu na obszary chronione. Dokładna analiza odległości od obszarów chronionych zostanie przeprowadzona w dokumentacjach poszczególnych przedsięwzięć.

W przypadku inwestycji:

- Przebudowa drogi na odcinku m. Górzany - Grzybowski - Leszczany,
- Przebudowa dróg w miejscowościach Ozierany Wielkie - Ozierany Małe – Łapicze wraz z budową mostu,
- Przebudowa drogi na odcinku Krynki - Kol. Nietupa,
- Przebudowa/ remont obiektów gminnych z przeznaczeniem na świetlice wiejskie,
- Budowa/ modernizacja/ lub remont Przedszkola w m. Krynki,
- Budowa miejsc schronienia

wpływ na obszary chronione zostanie wskazane w dokumentacjach dotyczących tych przedsięwzięć wraz z dokładną analizą odległości od obszarów chronionych.

W przypadku zadań:

- Zakup wozu strażackiego,
- Zakup samochodu służbowego na potrzeby Urzędu Miejskiego oraz busów do przewozu dzieci i osób dorosłych,
- Wyposażenie Zakładu Komunalnego w ciągnik, beczkowóz, cysternę

nie będą miały one bezpośredniego wpływu na obszary chronione ze względu na charakter inwestycji.

W przypadku wskazanych inwestycji nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na obszary chronione, obejmują bowiem obszary w mniejszym lub większym stopniu już przekształcone przez człowieka.

Do tego projekty określone w Strategii będą powodowały pozytywne oddziaływanie na klimat. Wskazane powyżej inwestycje takie jak termomodernizacja i remont budynków wpłyną pozytywnie na środowisko m.in. poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię elektryczną z elektrowni i zmniejszenie zapotrzebowania na ogrzewanie (zwiększenie efektywności energetycznej), co w konsekwencji spowoduje zmniejszenie ilości zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

Pozytywny wpływ na klimat będą miały także projekty związane z poprawą jakości dróg, ponieważ dzięki ich wykonaniu ulegnie poprawie bezpieczeństwo i płynność ruchu drogowego. Ilość zużywanego paliwa zostanie zmniejszona, a więc redukcji ulegnie emisja spalin. Zmniejszy się również hałas wynikający dotychczas z ruchu z bardzo małymi prędkościami przy dużych obrotach silników, po trudno przejezdnej drodze, z licznymi uszkodzeniami.

6. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Kompensację przyrodniczą należy stosować wówczas, gdy w wyniku realizacji jakiejś inwestycji może nastąpić szkoda w środowisku, w sposób szczególny dotyczy to ewentualnych szkód wyrządzonych na obszarach chronionych Natura 2000. W przypadku działań zaproponowanych w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035, nie ma przesłanek do proponowania kompensacji przyrodniczych – wykonywanie działań na terenach już zmienionych przez człowieka.

Strategia Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 spełnia standardy zrównoważonego rozwoju, zatem podstawowe środki łagodzące polegać powinny na przekonaniu społeczeństwa co do konieczności realizacji działań i pokazaniu korzyści, jakie dla społeczeństwa wynikną z realizacji Strategii.

W sensie przedmiotowym szczególne znaczenie ma stałe analizowanie możliwości pojawienia się nieplanowanych zagrożeń dla grup społecznych, lokalnych, przyrody i krajobrazu w wyniku uszczegóławiania zadań. Jednak działania realizowane w znacznie zmienionym antropogenicznie obszarze nie spowodują szkód w środowisku.

Rezultatem realizacji działań zaproponowanych w Strategii mogą być ograniczone czasowo i przestrzennie uciążliwości związane z budową i przeprowadzanymi remontami budynków, a także pracami związanymi z modernizacją dróg. W takim wypadku działania mające na celu zapobieganie lub ograniczanie oddziaływań na warunki życia i zdrowie ludzi oraz środowisko będą polegać na:

- wcześniejszym informowaniu ludności o zamierzonych pracach,
- zakładaniu siatek ochronnych na elewacje remontowanych budynków, przeciwdziałających pyleniu i śmieceniu,
- wykonywaniu prac uciążliwych ze względu na hałas tylko w godzinach dziennych,
- wycince drzew w okresie zimowym, nie kolidującym z okresem lęgowym ptaków,
- kompensacyjnych nasadzeniach zieleni,
- inwentaryzacji budynków, które będą poddane remontom, pod względem gniazdowania ptaków chronionych i taki rozkład prac, aby nie przerywać gniazdowania,
- odpowiednim oznaczaniu reorganizacji ruchu,
- prawidłowej, zgodnie z ustawą o odpadach gospodarce odpadami, polityce zagospodarowania odpadów,

- monitorowaniu postępów wdrażania Strategii.

Mitygacje dotyczą również środków łagodzących o charakterze edukacyjnym i wychowawczym. Tu zakres możliwości jest bardzo duży. Fundamentalne znaczenie ma edukacja dotycząca uzgodnień lokalizacyjnych z poszanowaniem wszystkich stron, a przede wszystkim głównych celów społecznych i ekologicznych. Równie ważna jest nieustająca kampania informacyjna promująca oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ze szczególnym naciskiem położonym na korzyści dla zdrowia ludności.

7. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustawa nakłada obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko rozwiązań alternatywnych do tych zawartych w projekcie dokumentu. Do zaproponowanych rozwiązań należy podać uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

W związku z ogólnym charakterem Strategii prognoza może zaproponować rozwiązania alternatywne również na poziomie ogólnym.

Prognoza nie wykazała znaczącego negatywnego oddziaływania jakiegokolwiek z zadań określonych w Strategii.

Możliwe negatywne oddziaływania na środowisko zaproponowanych w Strategii inwestycji takich jak przebudowa dróg, budowa budynków związane są głównie z etapem prowadzenia prac. W końcowym efekcie ich realizacja ma pozytywnie wpłynąć przede wszystkim na poprawę jakości powietrza i całego środowiska na terenie Gminy Krynki oraz w regionie.

Zawarte w Strategii ustalenia zawierają wiele rozwiązań pozytywnie wpływających na środowisko i sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi. W związku z powyższym stwierdza się, że rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia, zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Uznano, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań jakości środowiska na terenie Gminy Krynki.

Ustalenia analizowanej Strategii są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego, gospodarczego i społecznego gminy. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z krajowym ustawodawstwem, dokumentami obowiązującymi na terenie gminy, powiatu i województwa oraz wykorzystują instrumenty służące do jego zrównoważonego rozwoju. Ustalenia Strategii bezpośrednio nie ingerują w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych oraz zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach przekształconych przez człowieka, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach Strategii uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań w Gminie Krynki.

Rozwiązania alternatywne mogą dotyczyć:

- innej lokalizacji (warianty lokalizacji),
- innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne),
- innego sposobu zarządzania (warianty organizacyjne),
- wariantu niezrealizowania inwestycji, tzw. „opcja zerowa”.

8. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zaproponowane w Strategii cele i kierunki działania nie będą powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Jednak aby móc ocenić wpływ inwestycji, jak również postęp w realizacji założeń określonych w dokumencie i w razie konieczności podejmować na bieżąco działania korygujące, jeśli będą wymagane, należy wdrożyć także system monitoringu.

Wdrażanie rozwiązań przewidzianych w omawianej Strategii wymaga stałego monitorowania oraz szybkiej reakcji w przypadku pojawiania się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami a stanem rzeczywistym. Podstawą właściwej oceny wdrażania założeń Strategii, a także określenia problemów w osiągnięciu założonych celów jest prawidłowy system sprawozdawczości, oparty na zestawie określonych wskaźników. Powinien on zapewnić stałą kontrolę jakości zarządzania środowiskiem planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozwolić regulować działalność podmiotów, a jednocześnie ułatwiać funkcjonowanie systemu wydawania decyzji, udzielania zezwoleń i egzekucji.

Strategia określa konstrukcję systemu monitorowania umożliwiającego pomiar, kontrolę, interpretację efektów realizowanych działań oraz uaktualnienia dokumentu. W dokumencie tym zaproponowano wskaźniki, które powinny pozwolić określić stopień realizacji poszczególnych działań. Wskaźniki dotyczyć będą rezultatów oraz produktów Strategii. Projekt dokumentu zawiera zestaw wskaźników do monitorowania projektu – część z nich bezpośrednio wskazuje na efekty dotyczące jakości środowiska.

Zamieszczone w dokumencie propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają wraz z wynikami monitoringów prowadzonych przez inne powołane do tego służby (WIOŚ, RDOŚ) ocenić zmiany, jakie nastąpią w środowisku w wyniku ich realizacji.

9. INFORMACJE O TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko opracowywany projekt Strategii **nie będzie** powodował transgranicznego oddziaływania na środowisko. Ustalenia Strategii obejmują zadania, które realizowane będą na obszarze Gminy Krynki, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter lokalny. Wobec tego dokument ten nie musi podlegać procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Wprowadzenie

Celem Prognozy jest wskazanie możliwych negatywnych skutków realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 i przedstawienie zaleceń dotyczących przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom.

Podstawy prawne i zakres

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Strategii Rozwoju Gminy Krynki na lata 2026-2035 jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Przy opracowywaniu Prognozy przeanalizowano, zgodnie z przepisami i uzgodnieniami, oddziaływania na wszystkie elementy środowiska, w tym m. in. na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, integralność obszarów chronionych, wodę, powietrze, klimat akustyczny, ludzi, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy identyfikując stopień i rodzaj oddziaływań. W szczególności przeanalizowany został wpływ Strategii na obszary chronione, w tym objęte siecią Natura 2000 i ich integralność. W oparciu o dostępne materiały zidentyfikowano główne problemy i zagrożenia środowiska w obszarze objętym Strategią, jak również określono jego aktualny stan. Z jednej strony służyć to powinno takiemu kształtowaniu Strategii, aby maksymalnie został wykorzystany do poprawy stanu środowiska, a z drugiej do umożliwienia oceny wpływu na środowisko i identyfikacji ewentualnych znaczących oddziaływań negatywnych oraz zaproponowania działań minimalizujących ten wpływ, wskazania działań alternatywnych i ewentualnie kompensujących.

Wpływ na poszczególne komponenty środowiska

W wyniku analiz stwierdzono, że negatywne oddziaływania na środowisko mogą nastąpić w zakresie realizacji m.in. przebudowy dróg, przebudowy, modernizacji i termomodernizacji budynków. Oddziaływania negatywne w większości będą miały charakter krótkotrwały i miejscowy lub lokalny.

Pozytywne oddziaływania będą miały projekty dotyczące poprawy stanu dróg czy poprawie efektywności energetycznej budynków. Poprawa stanu dróg wpłynie na zmniejszenie ilości

zużywanego paliwa przez pojazdy poruszające się drogami, a więc redukcji ulegnie emisja spalin. Zmniejszy się również hałas wynikający dotychczas z ruchu z bardzo małymi prędkościami przy dużych obrotach silników, po trudno przejezdnej drodze, z licznymi uszkodzeniami. Poprawa efektywności energetycznej budynków również wpłynie na poprawę jakości powietrza atmosferycznego.

Dzięki wskazanym inwestycjom nastąpi ograniczenie niekorzystnej emisji gazów cieplarnianych, pyłów i innych szkodliwych substancji do powietrza.

Analiza możliwości oddziaływania transgranicznego

Zawarte w Strategii zadania będą realizowane na obszarze Gminy Krynki, a zasięg ich oddziaływania na środowisko będzie miał przede wszystkim charakter lokalny. Wobec tego dokument ten nie podlega procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Ocena skutków w przypadku braku realizacji planu oraz korzyści z jego realizacji

Brak finansowania poszczególnych działań zaplanowanych w Strategii przełoży się na nieosiągnięcie efektów ekologicznych na obszarze Gminy Krynki i brak poprawy jakości poszczególnych komponentów środowiska, przede wszystkim stanu jakości powietrza atmosferycznego.

Wnioski

Na podstawie przeprowadzonych analiz w trakcie prac nad Prognozą oddziaływania na środowisko można wyciągnąć następujące wnioski ogólne:

- Ocenia się, że Strategia jako całość będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko i sprzyjać rozwiązaniu niektórych problemów dotyczących poprawy stanu środowiska, niemniej niektóre obszary wsparcia mogą wpływać również negatywnie na poszczególne elementy środowiska. Szczegółowe wnioski w tym zakresie przedstawione są w odpowiednich rozdziałach Prognozy. Największy pozytywny wpływ oddziaływania Strategii będzie dotyczył jakości powietrza atmosferycznego, klimatu oraz zdrowia i jakości życia mieszkańców.
- Oddziaływania negatywne określone w prognozie mogą wystąpić, jednak w tym zakresie decydującą rolę odgrywać będzie lokalizacja projektów, zastosowana technologia oraz dokładny zakres inwestycji. Ograniczenie negatywnego wpływu będzie możliwe także poprzez zastosowanie odpowiednich działań minimalizujących i kompensujących (opisane w treści Prognozy).
- Odstąpienie od zamiaru realizacji zadań określonych w Strategii przełoży się na spowolnienie procesów zmierzających do poprawy jakości środowiska na terenie Gminy Krynki.

- Na podstawie analizy celów dokumentów strategicznych UE stwierdza się, że Strategia realizuje cele tych dokumentów.
- W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań Strategii na środowisko zaproponowano zasady monitorowania skutków realizacji dokumentu.

11. SPIS TABEL, WYKRESÓW I RYSUNKÓW

| | |
|---|----|
| TABELA 1. POWIERZCHNIA OBRĘBÓW EWIDENCYJNYCH POŁOŻONYCH NA TERENIE GMINY..... | 15 |
| TABELA 2. MIESZKAŃCY MIEJSCOWOŚCI NA POBYT STAŁY..... | 15 |
| TABELA 3. TEMPERATURY POWIETRZA W STACJI METEOROLOGICZNEJ W BIAŁYMSTOKU..... | 17 |
| TABELA 4. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE W STACJI METEOROLOGICZNEJ W BIAŁYMSTOKU | 19 |
| TABELA 5. ZŁOŻA ZASOBÓW GEOLOGICZNYCH | 25 |
| TABELA 6. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH ZWIĄZANE Z TERENEM GMINY..... | 27 |
| TABELA 7. STAN RZEK (2016 – 2021), CZ. 1 | 30 |
| TABELA 8. STAN RZEK (2016 – 2021), CZ. 2 | 30 |
| TABELA 9. STAN RZEK, 2022 R. | 31 |
| TABELA 10. STAN RZEK, 2023 R. | 32 |
| TABELA 11. PODSUMOWANIE WYNIKÓW OCENY ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA, STREFA PODLASKA | 38 |
| TABELA 12. OCENA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ROŚLIN, STREFA PODLASKA..... | 38 |
| TABELA 13. ZABYTKI WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH..... | 43 |
| TABELA 14. POMNIKI PRZYRODY..... | 48 |
| TABELA 15. DZIAŁANIA OCHRONNE NA OBSZARZE OCHRONY CZYNNEJ | 50 |
| TABELA 16. CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH – OSTOJA KNYSZYŃSKA PLH200006..... | 58 |
| TABELA 17. CELE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH - PUSZCZA KNYSZYŃSKA PLB200003 | 63 |
| | |
| RYSUNEK 1. POŁOŻENIE GMINY KRYNKI NA TLE POWIATU SOKÓLSKIEGO | 13 |
| RYSUNEK 2. LOKALIZACJA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM..... | 14 |
| RYSUNEK 3. USŁONECZNIE NIE | 18 |
| RYSUNEK 4. SUMA OPADU..... | 18 |
| RYSUNEK 5. POŁOŻENIE GMINY KRYNKI NA TLE REGIONÓW FIZYCZNOGEOGRAFICZNYCH..... | 20 |
| RYSUNEK 6. GLEBY W POLSCE..... | 22 |
| RYSUNEK 7. POŁOŻENIE REZERWATÓW PRZYRODY | 51 |
| RYSUNEK 8. POŁOŻENIE PARKU KRAJOBRAZOWEGO Z OTULINĄ | 54 |
| RYSUNEK 9. POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU | 57 |
| RYSUNEK 10. POŁOŻENIE OBSZARÓW PTASICH NATURA 2000..... | 62 |
| RYSUNEK 11. POŁOŻENIE OBSZARÓW PTASICH NATURA 2000..... | 68 |
| RYSUNEK 12. POŁOŻENIE UŻYTKU EKOLOGICZNEGO..... | 69 |
| RYSUNEK 13. POŁOŻENIE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA TERENIE GMINY KRYNKI | 70 |

| | |
|---|----|
| WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W STACJI METEOROLOGICZNEJ W BIAŁYSTOKU W 2023 R..... | 17 |
|---|----|